

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei;
pe ³/₄ an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Sub Direcția unui Comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria, 30.

„Pentruce căutați între cei morți pe Cel ce este viu?”
„Nu este aici, ci a înviat.”

C U P R I N S U L :

- Christos a Inciat!* — editorial
Fliica lui Iair — Nuvelă Biblică de C. A. Russey
Când maimuța se uită în oglindă — Articol moral
Pedeapsa cu moartea în China — Scenă povestită de un martor ocular
Paretele imbibat cu oțet, care a fost dat lui Christos — Studiu științific
O pedeapsă grozavă — Anecdota istorică de S. Russu
Deci roșim ouăle de Paști — Legendă din popor
Lecții de igienă, în școlile germane, date cu ajutorul unor actori schelete
O istorioară de sărbători — de Ion Pas
Cum se sărbătorește Paștele în lume
La Crăciun Calvarului — cu ilustrațiuni luate la Mormântul Sfânt
Dacă ochiul omenesc ar putea vedea toate razele de lumină — Curiozități fizice
Originea vieții — Biologie popularizată
Arta culinară și arta ecranului
Femeile în viața publică — de S. Russu
O furnizoare internațională de șerpi: O fermă de șerpi în Irlanda
Omul Pasăre — Aviație
Războiul pentru Foc — roman
Orașul celei mai mari bogății și celei mai mari mizerii — Ilustrațiuni de noapte luate la Londra
Invățați să vă construiți singuri aparatul radiofonic — Lecții de radiofonie practică
Radiofonia în caricatură
Sportul și dansul
Actualități ilustrate, versuri, curiosități, jocurile Realității, sport, glume, etc.

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

„Unul dintre voi mă va vinde“

Fiica lui Iair

— Novele biblice —

ISUS fusese cu apostolii săi la nunta lui Iosif și a Magdei, și acum cobora de-alungul fărnelui Mării Galileea, înspre Capernaum.

Vestea minunilor Lui se dusesese în toată Iudeea. În casa lui Iair, mai marele preoților din Capernaum, era mare jale când veni trimisul sinedrienilor dela Ierusalim. În zorii zilei, fiica lui cea mai mare Martha, care implinise doisprezece ani, murise și sta întinsă jos, învăluită în giulgiu, pecând, în tinda casei, se auzia glasul sacadat al trimisului, citind porunca:

„Marele sinedru va blestema și va urmări cu prigoană, până la al noăulea neam, pe cel ce va urma pe acest înșelător, care vrea să dărâme legea lui Moisi.

Urmă o lungă tăcere și asprul trimis plecă, ducându-și solia, spre ținutul Gherasenilor.

Iar, un bărbat destul de tânăr în-

că, se retrăsese într-o camera doinică, unde prin penumbră, abia se zărea mantia lui vârgată. Nu se auzia nimic, în jurul lui decât tăcere.

Mama, o femeie puțin palidă, însă destul de frumoasă încă, stătea cu rudele la pământ și jelia, clătănându-se ca o creangă, bătută de vânt, pecând cele două surori mai mici ale Marthei erau duse de-acasă.

Slujitorii parcă deveniseră ei stăpâni peste întreaga avere a lui Iair. Nimeni nu se mai gândia la nimic. Unii prieteni, cari ținiră la o'nru-dire cu Iair, prin Martha stăteau acum posomorâți, iar alții, mai săraci, își făceau socotiala pomenilor, poruncind în toate părțile și privindu-se chiorăș.

Spre seară, un trecător aduse vestea, că departe, cale de-o zi, a văzut o ceată de oameni, care apu-

caseră o potecă prin munți și care trebuie să fie cu Nazarineanul Isus. Vestea asta ajunse și la urechea îndureratului Iair. O nădejde străbătu în sufletul lui trist și se infipse cu îndărătnicie.

„Dacă acest om ar face o minune?“ se gândi îndureratul tată, și gândul îl iscodi mereu, până deveni pentru el o realitate. Nu mai putea sta locului. Se plimbă mult pe drum, prin curte, apoi intră în camera unde era copila lui și zimbând, îi desmierdă fața, pe când rudele îl priviau cu teamă. El nu le vorbea nimic ci parcă aștepta ceva, care să-i uimiască pe toți. Aștepta pe Isus. Trecuse încă o zi de chin și îndoială. Era cald și cu toate mirodeniile, abia mai puteau sta lângă copila lor, numai Iair părea că nu simte nimic și se mișca nerăbdător prin camera, unde era moarta, gândind la ceva. Devenise straniu și privia pe furis spre cei din jur și spre copila lui. Fața Marthei se făcuse verde străvezie și în-

cepu să se desfigureze umflându-se, parcă se schimbase. În jurul ochilor se făcuseră două pete mari, vi-nete-verzui.

Mai trecuse încă o zi, în care bietul tată nu închise deloc ochii, timp în care nu vorbea nimic nimănui și nimeni nu îndrăzni să-l întrebe ceva. Cu toții, împreună cu mama, hotărâră să ducă moarta la cimitir... În plâns și vuet, sub soarele dogoritor, Martha fu scoasă din casă și pornită spre locuința vecinică, în mijlocul unui convoiu pedestriș, ce înainte obosit. Și atunci se răspândi vestea, că Isus e la poarta orașului. Iair, plin de bucurie, alergă spre El, în timp ce copila lui era dusă încet de valul de lume, ce se țara la deal, sub soarele dogoritor și văzduhul plin de praf.

„Rabi, zise Iair către Isus, îngenuchind, mi-a murit copila cea mai dragă și-acum o duc spre mormânt, fă minunea și întreg orașul va crede în învățătura Ta.“

(Citiți continuarea în pagina 10).

„REALITATEA ILUSTRATĂ”

revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46

Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an întreg Lei 350
Pe o jumătate de an „ 180
Pe trei luni „ 100

PENTRU STRĂINĂTATE:

Pentru America \$5
Iugoslavia și Cehoslovacia . lei 500

Sub direcțiunea nui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

INVIERE

E sărbătoare sfântă
Și la oraș și'n sat.
Și clopotele cântă:
Christos a înviat.

În strai de sărbătoare
Trec veseli muncitori —
E pretutindeni soare,
Sunt pretutindeni flori.

Din grote subterane
Ies astăzi la lumină
Privirile dușmane,
Și-o clipă se'nșenină.

E sărbătoare sfântă,
Dușmanii s'an iertat.
Și clopotele cântă:
Christos a înviat.

Funcționarul, bistul,
Își uită suferința,
Căci a 'nviat Profetul
Și el este credința.

Țăranu-și uită-amarul,
Se'nchină cuvios.
Și strălungește-altarul
De chipul lui Christos.

E primăvară sfântă.
E pace'n lung și'n lat.
Și clopotele cântă:
Christos a înviat!

JUSTIN ILIEȘU

Revista „Realitatea Ilustrată” urează cititorilor ei sărbători fericite.

Christos a înviat!

ESTE în această urare creștinească mărturisirea gândului celui mai bun.

A înviat Christos și cu El odată firea întreagă și toate nădejdiile sufletului omenesc.

În această zi de înviere, se dau uitării necazurile, ne ridicăm deasupra patimilor, iertăm greșităților și îndreptăm priviri de mângâiere spre cei obidiți

Christos a înviat! Este această înviere un simbol al îndărjirii omului în luptă cu viața, al speranței renăscătoare. În fiecare an învierea blândului Isus aduce aminte omenirii că dragostea și buna învoire trebuie să domnească pe pământ.

Sublimă e figura Nazarineanului, care a știut să se jertfiască pentru zeci și sute de generații, care a știut să semene — roadă pentru multe veacuri după dânsul — imblănzirea sufletului omenesc.

„Părul și barba sa aurie îi dădeau o înfățișare cerească. Părea a fi cam de vr'o 30 de ani. N'am văzut în viața mea privire mai blândă și mai senină” — Așa scrie Pilat din Pont, într'o scrisoare adresată lui Tiberiu Cesar, după răstignirea Mântuitorului.

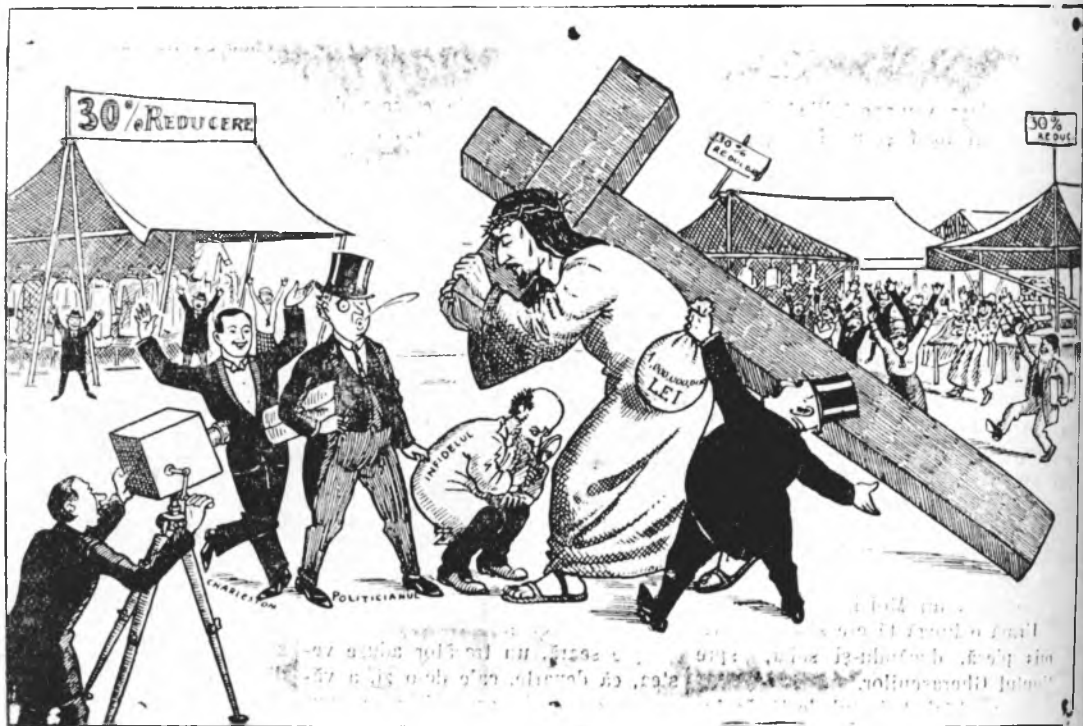
Desigur că acest om trebuia să fie ucis. El era un răzvrătit, dar nu răzvrătitorul așteptat de Iudei, spre a-i scăpa de sub asuprirea romanului cuceritor. El era răzvrătitorul celor obidiți și al celor în suferință, împotriva celor nedreți și răi. Era răzvrătitorul adevărului, împotriva minciunii, răzvrătitorul dreptății, împotriva vicleniei. El aducea pe pământ dragostea, în locul urii, iubirea de aproapele, în locul răzburării. Era de bună seamă un răzvrătitor!

Și astăzi? Cine știe dacă și astăzi n'ar fi nevoie de un Christos pe pământ, și cine știe dacă și astăzi, omenirea nu l-ar răstigni!

Iuda încearcă să inapoieze cei 30 de arginți, mai marelui preoților. După profesorul Newell, Iuda n'ar fi trădat pe Isus pentru cei 30 de arginți, ci pentru că nu credea că El ar fi Messia.

Dacă Christos s'ar cobori astăzi, pe pământ

Când Maimuța se uită în oglindă

„Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu, și facerea mărilor lui o vestește tăria.”

EXISTENȚA noastră este asemeni unei reflectări de sine într-o oglindă. Tot ce este în lume, reflectă către ceva. Cerul albastru se strănge în stropul de rouă, iar tăria, această gigantică oglindă, nemărginită în timp și spațiu, „vestește lucrarea mâinilor Lui”, vestește, reflectând-o, puterea divină mai presus de mintea omenească, puterea aceea fără margini în fața căreia cei mai mulți dintre oameni an exact același sentiment, pe care îl are în fața unei oglinzi o maimuță.

Cu mult înainte de-a ajunge cineva dintre oameni să își deie seama că și universul este o oglindă, omeneirea a avut să se minuneze, să se crucească, de reflecția pur obiectivă a diverselor lucruri. Inchipuiți-vă umirea primului om, care și-a văzut oglindirea într-o apă! Că și-a inchipuit că se vede pe sine înșiși, cine și-o poate inchipui? Cu timpul, și sunt zeci și zeci de mii de ani de-atunci, omul a realizat că se de-a face cu o reflecție. S'a admirat pe sine în apa care-l oglindea, și fiindcă nu putea să nu-l distreze lașul — inchipuiți-vi-l pe Narcis, păstorul îndrăgostit de icoana sa din apa râului — a început să ciselese și mult după aceea să instruiască obiecte lucitoare, în cari putea să-și vadă chipul. Toată această serie de descoperiri a durat vreme îndelungată, și a fost un lucru accidental, prilejuit de constatarea întâmplătoare că și lucrurile solide pot să reflecteze întocmai ca apa limpede, dacă sunt lucitoare.

Purces pe calea aceasta, omul a ajuns să-și perfecționeze măiestria de a pregăti oglinzi, până ce a ajuns la cele minunate de astăzi. Intre data primei circalări și a primei bolri a unui lucră sticlos cu materia luci-

Maimuțele, fie ele oricât de mari, sunt cuprinse de umire, spaimă și ciudă, când se uită'n oglinda, care le reflectă fața.

La fel omul, când se uită la ire și spaimă și cei mai mulți dintre oameni, când privesc universul, această gigantică oglindă, care le reflecta nimic nicia lor, în comparație cu măreția puterii divine.

O maimuță, văzându-se'n oglindă, nu știe că se vede pe sine însăși.

La fel omul, când uită la univers, nu-și da seamă de ceace vede, nu-și da seama că înfinita lumee guvernată de aceeaș putere, care-l guvernează și pe el.

toare, este desigur o nemăsurat mai mare etapă decât între data când sticla a fost lustrită pentru prima eară cu mercur, și între data oglinzilor moderne ale noastre.

După o astfel de lungă experiență, omeneirea a ajuns să vadă azi oglinzile figurând peste tot: în localuri, în trenuri, pe vapoare, în aeroplane pentru pasageri. Patronii și toți câți au un interes ca să atragă mulțimile, știu cu ce să le atragă: cu ceace le provoacă auto-admirație.

Omul n'are însă acest sentiment al auto-admirației în toate momentele vieții sale. Mai precis: este un timp, când el se uită în oglindă întocmai ca maimuțele.

Și știți cum se uită în oglindă o maimuță? Ea nu-și va putea da niciodată seama, că se vede 'n apele oglinzii pe sine însăși. Constatarea aceasta privește pe toate soiurile de maimuțe. Desigur nu toate au în fața unei oglinzi același fel de expresie. La unele umirea este mai mare decât sentimentele cealalte, adică de cât spaima și ciuda. La altele primează unul dintre acestea din urmă. Altele apoi, cum e cimpanzeul, manifestă și o oarecare curiozitate, întrucât vor căut asă vadă ce maimuță se ascunde după oglindă, pe care ele și-o inchipuie o sticlă transparentă.

Omul, în cea dintâi epocă a sa,

se poartă în fața oglinzii întocmai ca maimuțele din clasa cea mai puțin inteligentă: Chipul propriu îi lasă indiferenți. E indiferența copilului abia venit pe lume.

În scurt apoi, copilul își dă seama că'n oglindă este o ființă omenească. Nici de astădată însă el nu va ști, că e el însuși cel pe care-l vede acolo. Va căuta, poate ca și cimpanzeul, să vadă dacă nu cumva după oglindă s'ascunde cineva.

Asemeni acestui copil, se uită și majoritatea oamenilor la marea oglindă a noastră care este universul.

Unii văd într'insul ceva indiferent. Le pasă prea puțin că deasupra lor e oglinda unei puteri nilimitate, și indiferența aceasta este în proporție cu măsura în care omul a ajuns să aibă o situație independentă de capriciile cerului. Tăranul, care-și știe dependentă viața sa de peste an de intemperile cari pot să-i distrugă recolta, privește la cele de sus cu totul alți ochi de cât omul care nu e dependent de o recoltă expusă vrerii cerului.

Alții, la fel cu maimuțele, se uită în marea oglindă de de-așupra capului lor, cu sentimente de groază care nu implică religiozitate intimă, sau chiar cu ciudă.

Sunt apoi alții, cari se poartă întocmai ca cimpanzeul. Se cred a toate știutori, și caută să vadă ce e

după marea oglindă ale cărei margini nici nu și le pot inchipui, iar pîntrucă nu pot să vadă nimic, conchid că nu e în această oglindă nimic, și nu-și mai bat niciodată capul cu parte dintre oameni.

Acești atei, cari s'au increzut peste măsură în puterile lor și'n loc să-și recunoască la sfârșit neputința, preferă să nege puterea cea mai presus de toate, Divinitatea, sunt asemeni broaștei răioase de pe marginea drumului de fier, care fiindcă nu poate să vadă pe uriașul mecanic din locomotivă, își inchipuie că trenul merge singur.

Așa se comportă în fața oglinzii infinite a Divinității cea mai mare parte dintre oameni.

Și sunt din cale afară de puținii aceia, cari luminați de-o minte superioară pot să-și deie seama că'n definitiv lumea aceasta nu e un tren care merge singur, cum și-a inchipuie broasca răioasă, ci e o lume condusă de o putere fără seamăn, în fața căreia fiecare are să se plece. Unii își inchipuie că știința exclude frica de Dumnezeu. Dinr'un snobism greșit fundamentat toți câți ajung să se ocupe de lucruri științifice, enunță apriori că știința n'are nimic de împărțit cu puterea divină. Aceștia trec cu vederea, că marii oameni de știință ai vremurilor nu și-au făcut descoperirile și invențiunile pentru a-și manifesta personala lor putere și știință, independente de puterea și știința supremă, ci le-au făcut tocmai cu respect și temere de Cel de sus. Cazuri se pot cita câte vreți.

De aceea, când vă gândiți la marele drum pe care l-a făcut experiența și știința omenească dela începutul începutului până'n aceste zile ale electricității și avioanelor, și când poate, nu fără temei, vă inchipuiți că vor veni zile când omul va fi stăpân peste puteri negărite, să nu socotiți că acest pre-

(Continuarea în pagina 8).

Pedeapsa cu moartea în China

ÎN țările asiatice pedepsele corporale, mult mai frecvente ca în Europa, sunt suportate de oameni cu multă resemnare. Nervozitatea e mai mică și astfel sensibilitatea scăzută. Popoarele galbene, brune sau negre ale Asiei, pot suporta durerea într-o măsură pe care noi nici n-o putem concepe. Oamenii acolo fără anestezie se supun diferitelor amputări de membre și se comportă la asemenea operații, ca și când n'ar fi sensibili durerii.

La fel asiaticii n'au nici de moarte prea multă teamă. și singurul lucru care-i înfricoșează în oarecare măsură este grija de ceace va urma dincolo „în ținutul întunecat, de unde nu se mai întoarce nici un călător.”

Un corespondent ocazional din Peking, ne descrie astfel o scenă de condamnare la moarte, la care a asistat:

„Trei căruțe mici trase prin strazile pricipale. Înaintea lor merge un mic detașament militar în mijlocul căreia se găsește un ofițer. Acesta poartă semnul vieții și al morții: o vergea de lemn, vopsită roșu, în formă de sabie, care apare asemenea unei săgeți puternice. Trecătorii privesc cu nepăsare la convoi, pri-

veliștea este bișnuită. Câte unii gândesc: „e destul de periculos astăzi să ai de-a face cu justiția.”

Pe fiecare căruță se așază câte un bărbat, îmbrăcat în zdrențe și având mâinile legate la spate. De grumazul lor

atârnă tăblii mici de lemn, pe care se găsește lipit anunțul de moarte.

Cei trei condamnați strigă:

Comandantul execuției, în deplină conștiință a misiunii sale.

Surzător în moarte: condamnatul, care a băut mult alcool, râde și dansează pe calea spre locul de osândă.

Ultima clipă

shiuiesc, probabil că sunt beți, deoarece la ultimul lor prânz înainte de moarte, li se dă mult vin de orez fiert.

Convoiul se oprește, toți trei bărbații cântă, cu nutre schimonosite, cântece de batjocură la adresa autorităților. Cei trei sunt niște bandiți, cari au pe conștiință un număr mare de victime. Deodată unul dintre ei se adresează ofițerului strigând: „Acolo în maghernița aia de povărie, se găsește tatăl meu, trebuie să ne dea un dar!”

Comerciantul gras, pe care banditul l'a arătat drept tatăl său, se sperie și vrea să-și înclădă prăvălia cu grabă. Mulțimea recunoaște ușor, imediat, că e condamnat a vrut numai să se rădă de negustor, și glumește pe socoteala postăvarului jignit de moarte.

Atunci câte-și trei bandiții cântă în chor: „Să ne dea ceva postav roșu ca să ne putem îmboldi gâturile.”

Curioșii susțin cererea condamnaților cu strigăte puternice, până când în sfârșit un ucenic scoate din prăvălie o bucată mare de postav. Un soldat o taie în tesacul în fășii lungi, și fiecare dintre hoți primește câte o bucată, pe care acelaș soldat le-o atârnă în jurul gâtului, sub formă de cravată.

Apoi condamnații mai au o dorință: ei vor să fie împușcați sau decapitați. Ofițerul împărtășește această cerere, telefonic, prefectului de oraș, care își dă aprobarea.

Bandiții sunt nebuni de bucurie, căci astfel „ei nu vor fi nevoiți să rătăcească fără cap, pe lumea cealaltă.”

La locul de osândă li se leagă mâinile cu cravatele cele roșii, mai înainte de a-i culca la pământ. Și apoi se îndeplinește osânda.

BASM CHINEZESC

O pedeapsă grozavă

În anul 1839, un strein alungat de țară se abătă prin orașul St. Jean d'Arce, unde își află de lucru pe un comerciant Ben Raiffa. Era un venețian isteț cu numele Ludovic Palestrino.

Într-o zi intră în odaia lui o fetiță de 15 ani, arătându-i pe obraz ei trei pete, care erau urmele biciului supraveghetorului haremului.

— Așa au fost pedepsite toate femeile haremului — povesti fetița de 15 ani, care era de-o frumusețe rară — pentru că cafeaua de

azi dimineată a lui Ben Raiffa n'a fost destul de tare.

— Și nu vă răzbunați asupra lui? întrebă venețianul.

— Toate vom fi sclavele tale numai salvează-nă, răspunse fetița.

— Măine am să vă răzbun, dar ține minte promisiunea, zise frumosul italian.

În ziua următoare, când Ben Raiffa își torcea cel mai dulce somn de după masă, Palestrino cu trei străpungeri de pumnal și-a trimis stăpânul pe cealaltă lume iar el s'a refugiat în harem.

Peste câteva minute militarii turci căutau să aresteze criminalul.

Palestrino văzând, acestea amintea fetiței de promisiunea făcută; a-

ceasta nu se gândi mult luând hârtie și cerneală făcu o cerere de iertare către pașă apoi scofând un cuțit și-l infipse în inimă.

Pe criminal l-au arestat și legat l-au dus înaintea justiției. Aceasta însă pentru că cererea unui mort nu putea fi refuzată conform Coranului, pe Palestrino în loc de moarte l-au judecat la închisoare, care însă va fi ispășită cu cadavrul celui mort legat în lanțuri în spatele lui.

Și de fapt, această sentință crudă a trebuit să fie executată.

Cadavrul lui Ben Raiffa a fost legat strâns cu lanțuri de spatele lui Palestrino și ori încotro mergea acela nu-i cădea din spate. Turcii

însă alimentau foarte bine pe necredinciosul italian pentru a-i lungi cât mai mult firul vieții lui nenorocite. Nu peste mult însă s'au auzit bubuiturile tunurilor engleze în preajma lui St. Jean d'Arce și femeile haremului au deschis ușa închisorii lui Palestrino.

Din Ben Raiffa nu rămăsese decât curat scheletul și Englezii s'au minunat când au văzut înaintea lor un tânăr bine întreținut dar palid ca un mort purtând în spatele lui scheletul unui om.

Englezii au eliberat pe Palestrino de nemaipomenita lui povară, care apoi întorcându-se în Italia și-a trăit restul vieții într-o mănăstire.

S. Rusu

Artistul fără brațe C. H. Unthan, care poate folosi cu o virtuozitate exemplară, picioarele sale, în locul mâinilor, și-a sărbătorit de curând a 80-a aniversare

Acest artist a venit pe lume fără brațe. Multă vreme a trăit la Praga, a fost unul dintre cele mai admirate numere de varietet iar în timpul războiului umbla, din oraș în oraș și din spital în spital, spre a arăta invalizilor cum se pot sluji de picioare, în locul mâinilor.

Intr'adevăr Unthan se poate sluji de picioarele sale, cel puțin tot atât de bine, cum ne slujim fiecare dintre noi, de mâini. Cu degetele picioarelor el poate cânta la pian, sau la vioară, poate juca cărți, mănâncă cu ele, chiar foarte manierat, își ține țig-

gara, așa încât după ce dispărea prima nimore, omul uită că are în față sa pe un invalid, și că, nu mâinile, ci picioarele duc paharul, la gura acestuia. Scrierea sa e foarte citeată deși poate scrie și mai bine încă, cu gura. A avut nevoie să se educe la aceasta, deoarece, nu ori unde, își poate lua răgazul, de a-și scoate ghetetele și ciorapii.

Unthan e căsătorit și trăiește fericit cu soția sa. El nu are griji materiale.

Ilustrația noastră îl arată cântând la vioară, cu picioarele.

În Jacksonville (Florida), aviatorii americani George Haldemann și Eddie Stinson, au reușit să bată recordul mondial de durată, deținut până acum de germanii Edsard și Ristitz, din August 1927. Pe câtă vreme aviatorii germani au stat în aer 53 de ore 36 de minute și 19 secunde, cei doi americani au bătut recordul, cu o oră, 13 minute și 47 secunde, stând astfel în văzduh vreme de 54 de ore, 50 minute și 6 secunde, adică aproape trei zile și două nopți — fără aterisare.

Ilustrația noastră înfățișează pe cei doi aviatori, George Haldemann și Eddie Stinson

Când maimuțele se uită în oglindă

gres al său este sau va fi neatârnat de voința supremă a Divinității. Omului, care niciodată nu va putea să se mândrească că este independent pe pământul acesta, oricât de mari i-ar fi realizările, nu-i este îngăduit să se uite la puterea divină, incomprensibilă, ilimitată, pe care o oglindește universul, cu ochii și cu sentimentele maimuței din fața oglinzii.

Înfățișându-vă chipul de mai sus, autorul a făcut o minunată distincție între omul și maimuța din fața oglinzii.

Deosebirea nu constă nici în imbrăcămintă, nici în nas, nici în gură. Ea constă în așezarea urechilor.

Ale maimuții sunt sus, încât deasupra lor nu mai este loc pentru minte, în vreme ce ale omului sunt în partea inferioară a capului, putând astfel să existe între ele și vârful căpățanii minte destulă.

După ce ați remarcat această deosebire dintre om și maimuță, această locație a urechilor, uitați-vă în oglindă, și descoperiți înșivă, dacă ați progresat sau ba.

Remarca însă să nu vă faceți să vă semețiți mai mult decât e admisibil. Să vă dați seama, că'n Universul acesta limitat, nu sunteți în definitiv decât niște microbi și aveți datoria de-a vă uita cu toată reverința la oglinda cea mare, a marelui puteri divine, pe care, spre deosebire de voi, n'a făcut-o nimeni.

Maxime

După pilda celor cuprinse în pagina de morală a revistei noastre, d-l Marian B. Sorel ne trimite unele maxime, pe care le publicăm mai jos.

Omul are 4 dușmani — lenea, beția, desfrâul și necumpătarea. Toate au aceeași rețetă pentru vindecare voința.

Cu patru categorii de indivizi ești în contact în drumul vieții: **Înțeleptul** care gândește puțin dar isprăvește cu succes; **prudentul** care gândește mai mult dar se manifestă la fel; **nerăbdătorul** care n'are voința de a se stăpâni cu rezultat insuficient și **prostul** care n'are facultatea de a judeca, regretatul funest.

Lumina este părghia cu ajutorul căreia răstorni întunericul.

Succesul e fructul muncii. Totul e făcut ca să vezi contrastul. Musca leneșă furnica harnică.

Invățătura e haina care îmbracă goliciunea în care omul a văzut lumina vieții.

În viață ca și la cârma unui vas trebuie să fii prudent. Orice neatenție e un pas greșit chiar dacă-l îndrepti tot ai pierdut ceva — timpul.

A greși nu e nimica. A îndrepta ce ai greșit e o dovadă că-ți folosește lecția.

Omul pasere

Un inginer rus, cu numele **Victor Dibosky**, care de mult timp trăiește și lucrează la Londra, a atras atențiunea aviatorilor asupra lucrărilor sale, fiind pe cale a construi cea mai simplă mașină de zburat. Problema pe care invenția lui Dibosky, e pe cale a o rezolva, datează de când dorul omenimei de-a zbura. Mașinaria lui Dibosky e foarte simplă și mică: ea va face posibil zborul cu ajutorul forței musculare. Pentru acest scop, inginerul rus a făcut studii sistematice asupra zborului păsărilor și astfel mașinaria sa va imita zborul albatrosului.

Numele acestui ciudat aereo-

plan e: **orni topteron**. E construit numai din aluminiu; are o lungime de 3 și jum. metri, ambele aripi o lățime de șapte metri, iar greutatea e de 36 kgr. Aripile sunt puse în mișcare de-o mașinărie pe care o pornește și ține în funcțiune omul zburător cu picioarele. Aparatul cârmuitor îl dirijează omul cu mâinile. Cu acest aparat te poți înălța până la 800—1000 metri înălțime, iar când e timpul frumos poți sta în aer timp de-o oră. Dibosky, pentru lucrările sale de până acum a fost premiat de către ministrul de război englez cu 5000 fonturi sterlingi.

Furnizorul
Curței

Regele
Române

Service — Tacâmuri
„CHRISTOFLE” PARIS
și Articole de menaj în
alpaca argintat
„WÜRTEMBERGER”

Numai la marele magazin
HENRY S. BRAUNFELD

CLUJ, Piața Unirii No. 15.

Telefon interurban 6—43

Prețuri ieftine, fixe!

VĂNZAREA EXCLUSIVĂ
Ceasornice „JUNGHANS”
de salon și birou.

DEPOZIT PRINCIPAL
precum și Argintărie, Bijuterii de fine, Obiecte de artă
Ceasornice de precizie

Buretele imbibat cu oțet, care a fost dat lui Christos

Un profesor englez lămurește episodul dramatic de pe Golgota, căruia i-s-au dat atâtea explicații nemulțumitoare

CEI cari nu se mulțumesc cu acțiunile oamenilor, așa cum ele se petrec, ci caută în totdeauna motivele care le-a a determinat, s'au întreat multă vreme, fără să se poată lămuri, ce a îndemnat pe cei cari asistau la pătimirile lui Isus, pe Golgota, să dea Mântuitorului un burete, imbibat cu oțet?

Diferitele păreri emise, în această chestiune, n'au fost mulțumitoare. Majoritatea oamenilor socotesc că gestul acesta era un fel de batjocură. Dar evangheliștii Matei, Marcu și Ioan spun destul de precis că oțetul a fost oferit, Celui răstignit, de către un om milos. În acest caz nu se mai poate vorbi de batjocură, ci de un gest de milă.

Dar ce fel de milă e aceea de a oferi o băutură acră și neplăcută, buzelor cari, în clipa cea mai tragică a celui mai dureros episod din istoria omenirii, strigat cu disperare: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m'ai părăsit?”

Un savant englez, profesorul O. M. Newell, un biolog distins, spun că ceace s'a oferit Mântui-

torului nu era de fapt oțetul, pe care-l cunoaștem, ci o băutură calmantă, un narcotic, cunoscut sub numele de vin de Moria, sau vin de moarte, cum Newell afirmă că această băutură era adesea dată celor răstigniți, dacă victimele acestei crude pedepse se bucurau de oarecare favorare, față de autorități, sau aveau prieteni bogați și destul de influenți, spre a le putea aduce alinarea. Acest vin făcea să înceteze orice durere, cufundând pe suferind într'un somn, care curând se transforma în moarte.

După cum am arătat, dintre cei patru evangheliști, trei sunt de acord în afirmația că gestul oferirii buretelui de oțet era un gest de milă, iar relatarea sfântului Ioan confirmă, destul de

bine, concluziile profesorului englez.

Singur sfântul Luca spune că „soldații își mai băteau joc de dânsul, apropiindu-se și oferindu-i oțet.” (Capitolul 23. Vers. 36). Pe această versiune își bazează afirmațiile cei cari spun că oferirea oțetului a însemnat

o nouă batjocură adusă Mântuitorului.

Sf. Ioan, povestește acest episod în mod deosebit de ceilalți evangheliști și mult mai amăn-

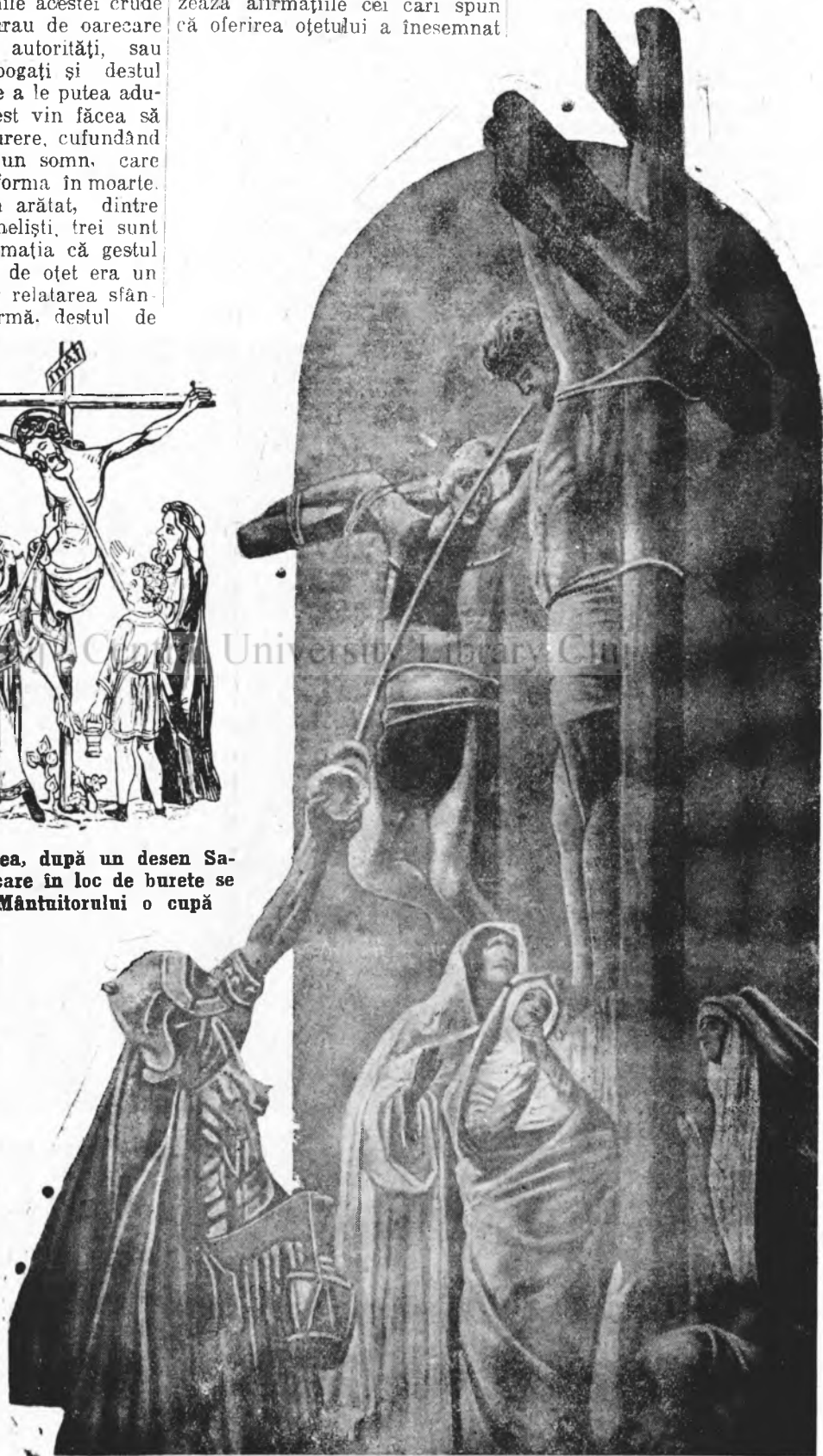
(Urmarea în pag. 12).

Răstignirea, după un desen Saxon, în care în loc de burete se oferă Mântuitorului o cupă

Crucificarea lui Isus, după un desen al artistului italian Gaudenzio Ferrari. Buretele în acest desen este desenat în chipul în care se pare că s'ar fi petrecut scena, după evanghelia sfântului Luca

Cum reprezintă crucificarea pictorul francez Tissot. Cel care oferă de băut Mântuitorului ține buretele în mână, atingând gura răstignitului, cu cellalt capăt al unei ramure de isop. Prin presiunea buretelui, lichidul imbibat în acesta, se urca țeava ramurei de isop, și cel răstignit putea bea

Fiica lui Iair

(Continuare de pe pag. 3)

„Ei ar trebui să creadă și fără minunea asta, căci a se iubi unii pe alții ca frații, nu este o învățătură rea” răspunse mântuitorul.

„Redă viața copilei noastre”, mai adăugă sfios Iair, cu glasul plin de lacrimi. Isus ridică mâna dreaptă și, răsămându-se de umărul puternic al lui Simon Petru, adăugă: greșala ta va fi luată ca pildă, pentru toate timpurile, căci celece vin „Să se facă voia ta omule, însă dela Tatăl din ceruri sunt bune și drepte, și spre nefericirea ta ceri mai mult decât ți-e dat. Porniră cu toții în tăcere spre cimitir, duși de grăbitul Iair. Numai Iuda, strâmb și răutăcios, își rânji fața-i neagră, arătându-și dinții albi și puternici și se îndreptă spre orăș, dând cu diferență din umeri. Iair privia uitat spre Nazarineanul care pășia hotărât alături de Ioan, un adolescent frumos ca o femeie. Frații Simon Petru și Andrei mergeau mai în urmă, cu șabiile gata, temându-se de vre-o cursă.

Ajunseră la cimitir. Convoiul mortuar se vedea că era demult acolo, deoarece mulți stăteau împrăstiați printre pietrele mormintelor. Un murmur străbătu mulțimea, care se aduna, apoi se făcu tăcere. Toți se dădură în lături, ca bătuți de vânt deschizând gloatele care venia o cale largă, până la mormânt, privind cu mirare spre străinul ce pășia alături de Iair. O parte din apostoli se opriră. Înaintă numai Isus urmat de Petru, fiul lui Zevedeu și în urma lor Iacob și Ioan. Cosciugul era de mult coborât în groapă. Cățiva gropari erau pregătiți de-a prăvăli piatra pe mormânt. Isus se ridică pe movila de pietre albe, de pe marginea groapei și privi în adânc. Stătu o clipă nemișcat, cu mâinele cruciș pe piept. Nu se auzia decât o fremătare dulce, ce plutea prin văzduh. Un vânt cald adia încet, dinspre Marea care se năntea în vale, liniștită, albastră și nesfârșită, ca cerul. Departe, soarele în asfințit, părea că vrea să se afunde în ea. Isus privi încă o dată spre Iair, cu durere, înăbușându-și un suspin. Un fior străbău inima îndureratului tată și cu șfială adăugă:

„Dacă ești fiul Lui Dumnezeu redă-ne-o”. Urmă o lungă tăcere.

„Scoateți-o din mormânt”, porunci Isus, cu glasul liniștit și dulce, un glas ca o apă nemișcată și fără fund.

Iair, împreună cu alți trei oameni, traseră afară cosciugul.

„Omului nu-i e ertat să îndrepte, ceace Tatăl a făcut”, spuse Isus, cu glasul sonor, ce străbătu văzduhul ca o amenințare. Nimic nu s'a făcut din ceace e făcut, fără voia Lui. Vai ție omule, care ceri mai mult decât ți-e dat.”

„Fă minunea și noi vom crede cu toții, iar Martha ne va fi ca mărturie a puterii Dumnezeului tău”, strigă gloata.

Isus parcă nu voia să le facă pe voie și răspunse: „E spre nenorocirea ei și-a părintelor ei. Nimeni nu o va iubi și va fi cea mai nenoro-

cită dintre toți oamenii Capernaumului. Cu toții o vom iubi, se auziră iar glasuri din mulțime. Isus întinse mâinele de-asupra cosciugului și zise tare:

„Thalita Kumi.” Se făcu tăcere.

„Thalita Kumi”, mai repetă încă odată Isus și glasul-i se auzi până depart, ca o poruncă.

Iair se repezi și desfăcu scândurile capacului. Giulgiul se mișcă, iar pieptul Marthei se ridică ușor, lăsând să se audă un suspin.

„Thalita Kumi” spuse pentru a treia oară Nazarineanul și pământul păru că-i remură sub picioare. Martha deschise ochii, pe când în-treaga gloată căzu cu fața la pământ.

Martha privi în jur, i se păru că dormise și nu înțelegea nimic. Văzu străinul frumos și blând cu o viziune de vis și zimbă, un zimbet ciudat, amestecat cu teamă și du-

căutând să împrăstie cât mai repede vestea minunei. Isus nu voi să meargă cu ei, ci-i rugă să-l lase singur, și acum sta nemișcat, pe marginea mormântului, iar două lacrimi mari se strecurară încet, printre genele Lui.

Soarele asfințise demult.

Apostolii veniră tăcuți lângă Invățător. Iuda se întorsese din oraș și, zărindu-i, se îndreptă grăbit spre ei.

„La ce Te gândești Rabi?” întrebă Ioan, cel mai tânăr dintre apostoli.

„Am făcut o mare greșală”, răspunse Isus trist. „Veselia de astăzi așteaptă jalea de mâine.”

„Să mergem Invățătorule”, se amestecă Iuda, cu glasul lui răgușit. „Am pregătit totul pentru cină”, adăugă el și gura-i strâmbă se lărgi într'un rânjet.

Urmă o tăcere lungă

frunții, părea că ascunde o taină grozavă. Vorbă încet, fără să se uite la cine vorbea și fără să-și miște buzele: vorbea cu un glas stins și tainic, ca un murmur de apă depărtată.

Întreg ținutul luă parte la veselia lui Iair, preamărind cu toții pe Dumnezeu cel adevărat.

Isus plecase din acea noapte, nevăzut de nimeni.

Peșitorii năvăliră iar, în casa lui Iair.

Mama și cele două surori ale Marthei n'o lăsau să facă nimic. Toți se bucurau la vederea ei, numai Martha fugia de ei, și ca și cum i-ar fi rugat s'o lase în pace, le zimbea trist. Stătea mereu singură și când cineva o întreba ce are, ea se ridica și se depărta, grăbită. Căteodată, unii parcă citiau, în ochii ei, imputarea unei greșeli de neertat.

Și încet, încet toate se desmeteciră și-și luară cursul lor obicinuit și liniștit, de mai înainte.

Într'o zi veni un sol cu vestea că Iair e îndepărtat din biserică, de Marele Sinedru și i se citi blestemul în piață. Toți locuitorii Capernaumului însă luară partea lui Iair, gonind solul, astfel că mai mari Sinedriului se înversunară și mai mult împotriva lui. Puseră martori mincinoși, fu judecat ca uneltitor împotriva Cezarului și aproape întreaga avere trecu în seama statului. Cu toții începură a-l ocoli, de teama stăpânirii. Iair nici nu păru că bagă de seamă și preamări pe Dumnezeu cel adevărat, trăind singur cu ai lui.

Nu trecu nici un an dela învierea Marthei și întreg Capernaumul află că Isus fusese prins la Ierusalim și răsignit, ca un prooroc mincinos. Mare jale fu în casa lui Iair, pentru blândul Nazarinean.

Fața Marthei parcă se întunecase și mai mult.

O veste ciudată se răspândi cu iuțeala fulgerului, prin întreg poporul, că Isus lucra cu ajutorul demonilor, și prietenii începură a-l ocoli și mai mult pe Iair și casa lui. O răceală ca de mort se coborî între toți ai casei, ferindu-se unii de alții, ca vinovați de ceva și o îndoielă începu să-i clatine credința lui Iair.

Toți mirii cari veniau pentru Martha, se depărtau grăbiți și înspăimântați. Cel ce privia acum în ochii ei, îngrozit se retrăgea, ca în fața morții, și cu toate că ea se silea să zimbească, ochii ei mari priviau înfricoșăți, iar lumea credea că vede în ei blestemul Sinedriului, care se întinsese până dincolo de mare. Cu toții o priviau cuspalnă, chiar și Iair, și ceva tainic parcă o chinuia, înundându-i ades obrăjii slăbiți, cu lacrimi. Lumea începu să ocoliască tot mai mult casa lor.

Sinedrienii își urmară cu îndăjire prigonirea. Servitorii fugiră, împrăștiind basme fantastice prin împrejurimile Capernaumului.

Toată averea care le mai rămăsese fu lăsată în voia soartei și încetul cu încetul se părădui.

Toți ai casei parcă erau străini.

rire. Privirile îi lunecară spre mormântul care se deschidea, ca o gură neagră, și un fior îi strănse inima. Umbra mormântului parcă se revărsă topindu-se, în ochii ei, cari rămaseră mari deschși și neînțeleși.

Gloata începu să urle de bucurie, pe când Iair și soția lui îmbrățișau picioarele străinului. Cu toții se bucurau, numai Isus se uita trist la Martha, acel morman de carne aproape descompusă, care privia spre nemărginirea Mării, părând străină, de tot ce-o înconjură.

Cățiva, cu inima strănsă de groază, o luară pe Martha și se depărtară de mormânt. Încet gloata porni spre oraș, cântând și vselindu-se,

Isus privi înspre mormânt și zise încet:

„Cel ce-a gustat din viața vecinică, oare cum va mai putea trăi între oameni?!”

Apoi dispărură cu toții, în umbra nopții, care se lăsase rece și nesfârșită.

Trecură câteva luni. Martha devenise tăcută și gânditoare. Se mișca încet, ca o ființă din altă lume și privia mreu cu teamă în jur, parcă-i era frică de ceva. Fața-i devenise iar frumoasă, însă veselia dispăruse de pe ea, părând rece și nemișcată, ca de mort. Din ochii ei mari și negri se revărsa un vâl de umbre, ce te'nfiorau, iar îndărătul

mul de altul, și între ei începu să-și arate colții sărăcia.

Bucuria de altădată se schimbase în tristețe. Iair rătăcia ziua toată prin munte și venia acasă târziu și istovit. Celelalte două copile tremuraseră și ele de vârsta când trebuiau să se căsătorească. Un blestem groasnic părea că-i apasă și-i săpănește pe toți, și cu toții începură a o privi pe Marthe cu teamă și ciudă, atribuindu-i ei toată nenorocirea lor.

Iair deveni din ce în ce mai slab și mai bătrân.

Intr'un târziu se hotărî să părăsească ținutul Capernaumului și să plece undeva departe, necunoscut de nimeni. Au trecut Marea spre Magdala, luându-și puținul ce le mai rămăsese și ocolind orașele Tiberias și Taricheea, au trecut Munții Taborului și s'au așezat dincolo de Schitopolis, în câmpia Iordanului, aproape de Muntele Ebal, în ținutul Samariei.

Dar orunde ajungeau, poposind, groaza se împrăstia prin mulțime, și isvorând din ochii Marthei și ei o duceau pe sărmana copilă după blâni, ca pe-un blestem grozav, făcându-le sfârșit...

Trăiau acum din munca brațelor și Iair ades se gândia la cuvintele acelui om: „Nu cere omule mai mult decât trebuie să ai”. Și cuvintele i se infipseră în inimă.

Martha păștea caprele satului, sus pe Ebal și numai noaptea se întâlnea cu ceilalți. Mama începuse să bea, de amarul mizeriei în care ajunseseră, și ades cea inviată din

morți privia cu teamă o față bugetă, ascultând glasul răgușit, care o batjocorea, blestemând-o.

Un plâns înăbușit, neștiut de nimeni, s'guduia pieptul Marthei și fugia de toți, departe. Numai tatăl privia în urma ei și-și ștergea câte-o lacrimă, pe furiș.

Martha devenise un fel de slugă, ținută ca o pacoste și la orice vorbă i se răspundea cu mânie. Uitașeră cu toții timpurile fericite, și-și duceau amarul zilelor, ca nimeni alții.

Toate astea însă păreau că n'odor pe Martha atât de mult. Altceva o chinuia mai cumplit. Stătea singură toată noaptea, pe-afară, în răcoare și nu putea să doarmă, îi era frică, groază morții o urmăria și ea se ducea noaptea pe câmp, stând ceasuri întregi, cu ochii ațintiți spre bolta, plină de stele.

Iair plângea noaptea când credea că toată lumea doarme.

Intr'o zi, plecă după Martha pe Ebal. Era îmbătrânit și mergea încet, nimeni nu l'ar mai fi recunoscut. Cățiva frunțași din sat veniseră la el, cu o zi înainte, și-l vestiră că trebuie să plece, de prin acele locuri. Se svonise, printre locuitorii, că Martha ar fi o vrăjitoare, care umblă noaptea pe câmp și din cauza ei nu mai plouă iar vitele mor.

„Copila mea”, zise Iair către Martha, cu glasul tremurător și încet, „ascultă-mă.”

Se așeză jos obosit; Martha veni lângă el și-și plecă fruntea îndurerată, presimțind ceva trist.

Caprele se ascuseră speriate, într'un tufiș de măslin.

„Viața nu-i întotdeauna o fericire, urmă Iair, am ajuns săraci. Mă doare că te văd astfel. Numai tu singură știi cât te-am iubit.”

„Da tată, știu că tu suferi mult pentru mine, zise Martha încet. Urmă o lungă tăcere, amândoi se temeau să-și ridice privirile din pământ.”

„Scapă-ne Martha, zise rugător tatăl” și apoi plin de spană se opri.

Tăcură iar. De departe s'auzea un freamăt, era ziua și toate parcă erau pline de viață și fericire.

„Voiu cerca”, începu Martha, „să trăiesc undeva departe, dar tu cum o să rămâi tată?”

„Dacă sufăr eu, de ce să mai suferi și tu?” — zise tatăl iar, și un nod par'că i se infipse, în gât.

„Nu trebuie să-ți fie frică de moarte”, mai adăugă el încet.

Ochii însă îi erau plini de lacrimi și nu putu vedea groaza, din privirea copilei.

Martha își aținti privirile, în pământ și-i răspunse încet.

„Cine crede, nu poate să se teamă.”

Urmă iar o lungă tăcere. Iair plângând, își îmbrățișă copilă, o sărută de câteva ori pe frunte, apoi se depărta grăbit, adăugând:

„Roagă-te și pentru mine, copilă mea.”

Martha rămase iar singură.

Câteva zile în urmă, Iair nu vorbi cu nimeni nimic și umbla mereu pe câmp.

Intr'o zi plecă pe furiș pe Ebal spre Martha. Celor de-acasă le spusese că se duce în sat.

Veni apoi seara, Iair nu se reînnoarse acasă decât foarte târziu, întrebă ceva de Martha, dar nimeni nu-i răspuse nimic, și se culcară.

Martha nu venise acasă, ca și'n multe rânduri.

A doua zi caprele pășeau singure, pe Ebal.

Un trecător veni grăbit și aduse vestea că Martha e moartă, sus pe munte. Iair și cățiva oameni alergară acolo. Un stol de corbi croncâneau pe sus, iar caprele blânde pășeau, în jurul ei.

O găsiră nemișcată, cu fața spre cer și cu ochii mari deschiși, și ca vii. În jurul gâtului erau două pete mari vinete, urmele unor degete lungi și uscate, iar pe fata-i tristă, ca niciodată, se vedea un zîmbet.

Iair plin de durere și teamă, acoperi repede, cu haina lui.

Soarele lucia plin de viață și pământul părea că râde, sub razele lui.

Martha fu îngropată acolo sus, pe munte, și cu toții o dară uitării. Numai caprele pășeau tăcute, în jurul mormântului ei.

Trecătorii se feriau de-a trece pe lângă piatra, sub care se odihnea cel mai nefericit suflet, numai Iair se ducea din când în când pe-acole și, nevăzut de nimeni, plângea. Vai ție omule care cari mai mult, decât ți dat să ai.”

C. A. Russey.

lecții de igienă, în școlile germane, date cu ajutorul unor „actori-schedete.”

GERMANII sunt un popor care, în chestie de educație, merge până la temelii. Numeroasele și valoroasele contribuții date de dânsii științei medicale, se remarcă îndeosebi prin faptul că sunt definitiv studiate și puse în concordanță cu utilul.

Așa bunăoară, când s'a știut că razele ultraviolete ale soarelui au un efect binefăcător a-

supra sănătății, germanii nu s'au mulțumit, ca alții, să facă cură de soare pe malul mării sau pe acoperișul caselor, ci au organizat cluburi cu mii și mii de membri, bărbați și femei cari au invadat câmpurile și livezile, ca să se expună goi la soare, bine înțeles separați după sexe. Băile de soare au devenit astfel tot atât de frecvente în Germania, ca și cele de mare.

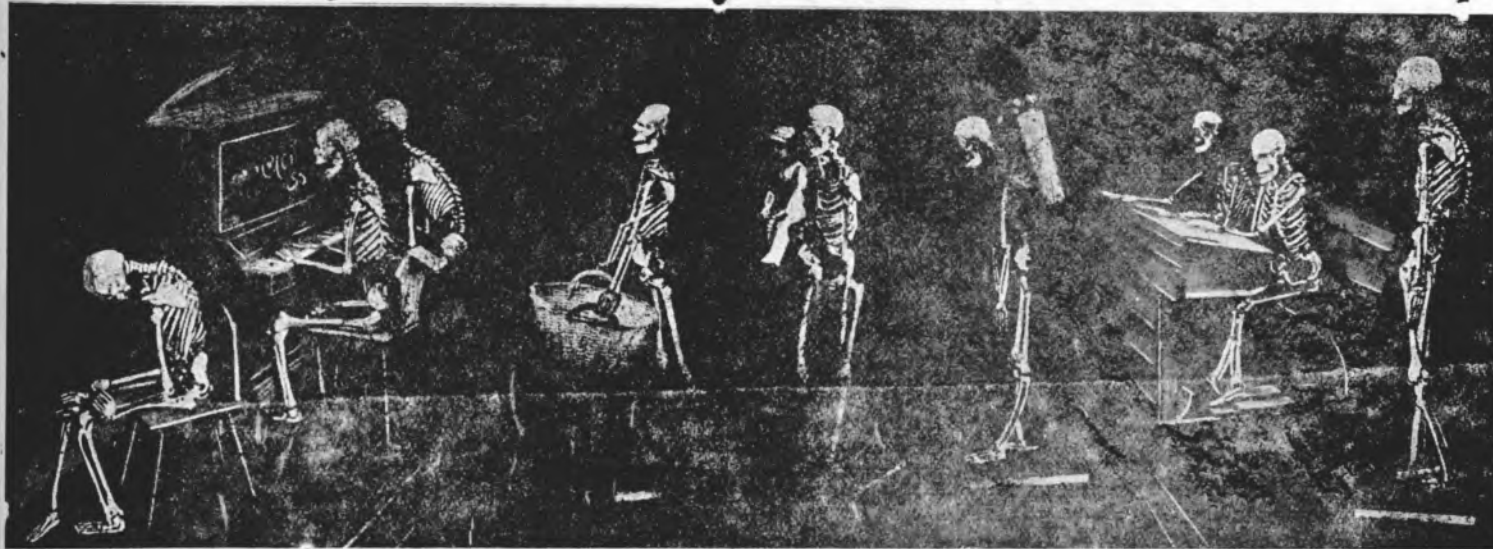
larna apoi, acei dintre germani, cari nu pot să brazeve frigul ca să beneficieze de razele solare ultraviolete, fac o cură de astfel de raze cu ajutorul unor lumini artificiale anume. Efectele acestei curi sunt indiscutabile.

Chipul pe care-l reproducem aci, ne arată o nouă inițiativă germană, care ar trebui imitată.

În vremea din urmă s'a început o campanie cu scopul de-a deprinde lumea să umble și să șadă așa cum trebuie. La început s'au ținut diferite cursuri

publice în privința aceasta, apoi s'au afișat placarde în tot cuprinsul țării s'au răspândit manifeste instructive, apoi s'au organizat școli speciale, la lecțiile cărora s'au arătat cu modele, cum e bine și cum nu e bine să steie, să umble, să șadă sau să se joace omul. În loc de modele vii, s'au folosit schelete, și încercarea s'a dovedit foarte fericită. Posturile scheletelor au fost mai doveditoare decât orice, încât inițiativa a juns să fie imitată în toate pațile germaniei.

—00—

Interesanta expoziție pedagogico-higienică dela Berlin. Scheletele sunt puse într'o astfel de poziție, ca să simuleze pe a oamenilor în timpul lucrului sau al jocului, și să arate cum este bine și cum nu este bine să se steie.

Buretele imbibat cu oțet, care a fost dat lui Christos

nunțit. El nu arată ora în care s'a întâmplat oferirea oțetului, spune însă că, după ce l-au răstignit, soldații i-au luat hainele și și-le-au împărțit. Apoi, Isus vorbi discipolului său iubit, care sta lângă dânsul, rugându-l să aibe grije de mama sa. Și continuă astfel:

„După aceasta, Isus știind că acum totul s'a sfârșit, ca să se împlinească. Scriptura a zis: „Mi-e sete.”

„Acolo era un vas plin cu oțet. Ostașii au pus într'o ramură de isop un burete plin cu oțet, și l-au dus la gură. Când a luat Isus oțetul, a zis: „S'a isprăvit!” Apoi și-a plecat capul și și-a dat duhul.”

Prin urmare, atât Ioan cât și ceilalți evangheliști sunt de acord în faptul că Mântuitorul a băut lichidul, ce i-s'a oferit. Iar Sf. Ioan, discipolul iubit, singurul care sta la picioarele crucii, împreună cu cele trei Marii, arată că imediat după ce I-s'a dat băutura, oțetul, Isus a căzut în inconștiență.

Apoi, Sf. Ioan mai spune că unul dintre soldați luând o sulii și infingându-o în coasta lui Isus se încredință că cel răstignit e mort.

Pentru emiterea ipotezei lui, profesorul Newell a căpătat primele indicațiuni despre întrebarea vinului morții, din scrierile unor medici romani și greci. Astfel doctorul elin Dioscorides face o descriere amănunțită asupra vinului de Moria, care se distilă din rădăcina plantei de mandragora. Cel care bea acest vin cade într'un somn adânc și poate suporta, fără durere, orice operație. Somnul și insensibilitatea cauzată de acest vin, pare să fie destul de mare și o doză mai puternică, cauzează moartea. Doctorul elin spune că vinul de Moria se dă adesea, celor condamnați la moarte.

Se pare că în timpul ocupării Palestinei de către romani, vinul de Moria se întrebuița foarte mult, spre a scurta suferințele celor răstigniți, acest mod de execuție fiind cel mai întrebuițat, în acele timpuri, în Iudeea. Insuș marele Sanhidrin îngăduise femeilor evreice să dea vinul morții, la răstignire.

Profesorul Newell, sprijinindu-se pe niște rapoarte scrise de însuș Pilat, și de alții din vremea acestuia — rapoarte care se află în Muzeul din Milano, susține că însuș sora lui Iuda Iscariotul ar fi fost aceea care a oferit lui Isus vinul morții. Dânsa, mișcată de suferințele lui Christos pe cruce, și simțind remușcări, pentru trădarea fratelui său, a știut să înduplece pe călău ca să-i îngăduie să dea această ultimă alinare.

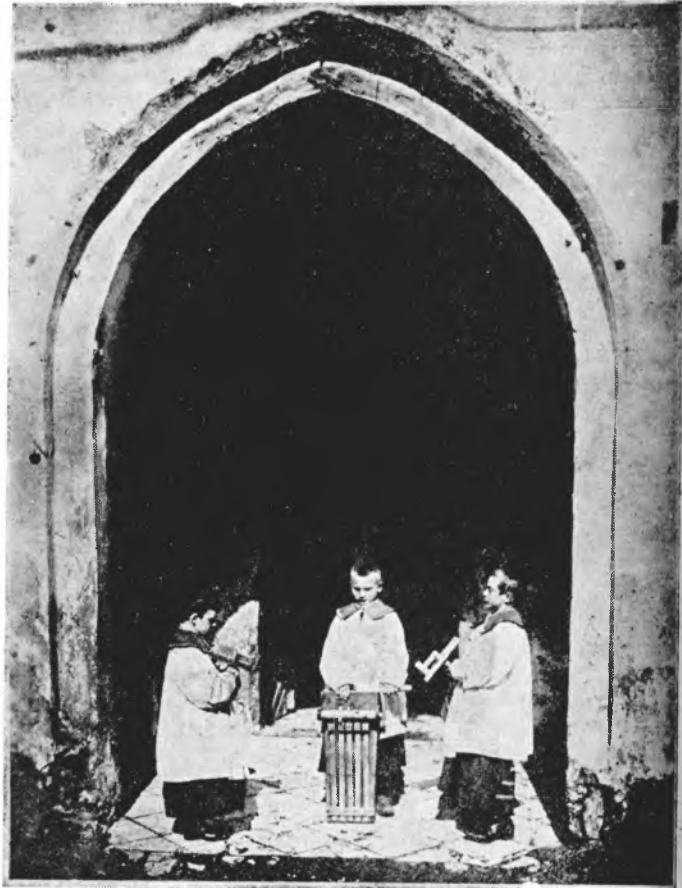
Pictorul francez Tissot, care a studiat multă vreme, la fața locului, tabloul crucificării, pe care și noi îl reproducem, este de părere că nu s'a dat Mântuitorului buretele imbibat cu oțet, ci cu ajutorul unei ramure de isop, din buretele care lăgănerul gol pe dinăuntru, alcătuit din fel de țevă. Mântuitorul a supt, din buretele imbibat cu „băutura acidă” — după Tissot un vin slab numit de romani posca. — Așa a și reprezentat el acest episod în tabloul său.

De bună seamă că un burete cu oțet, pus pe fața Mântuitorului, n'ar fi făcut decât să măriască durerile acestuia, pentru că, fără îndoială, fața lui Isus, când a fost răstignit trebuie să fi fost sgărăiată și rănită, de multele căzături. Iar la exclamația sa „Mi-e sete” desigur că un om milos va fi alergat, să dea de băut, celui răstignit.

În felul acesta se lămurește încă un amănunt al acelei zile groaznice, de Calvar

Pentru că epuroaica — în timpul paștilor e prea ocupată, — toată lumea are nevoie de dânsa — epurașul cel mic, care a rămas acasă, este hrănit cu biberonul.

PAȘTILE CATOLIC

În zilele patimilor, începând de Joi și până Duminecă, în bisericile catolice se bate toaca și nu se trag clopotele

OBICEIU PITORESC DE PAȘTI, ÎN SPANIA: procesiune, în timpul săptămânii patimilor, în Sevilla

Cum se sărbătorește paștile in lume . . .

L UMEA creștină, de trei ori pe an, își intrerupe întreaga activitate, în trei zile de sărbătoare. Se bucură de Nașterea Mântuitorului, se îmbracă în haine de sărbătoare, când vine Anul Nou, spre a lua locul celui vechiu, și prăznuiește, cu reculegere pioasă, patimile și apoi Invierea lui Christos. Dacă sărbătorile sunt aceleași, în toată lumea creștină, nu aceleași sunt obiceiurile de Paști. Clima, tradițiile, pretutindeni.

PAȘTELE LA MÜNCHEN: 12 oameni capătă daruri de Paște, câte o haină de Apostol

mentalitatea și întreaga fire a unui popor, influențează asupra chipului cum fiecare își manifestă sentimentele pioase sau de bucurie.

Ilustrația noastră arată câteva datini la diferite popoare, în timpul Paștilor.

La Barcelona, Mielul Pascal

Dece roșim ouăle de Paști

Epurii, puii mici eșind din găoace și ouăle roșii sunt caracteristice sărbătorii Paștilor. Dacă epurii și puii simbolizează fertilitatea, renașterea vieții și a naturii, în timp de primăvară, și sunt imagini pe care noi le-am moștenit încă dela păgâni, obiceiul roșirii ouălor, are o explicație specific creștinească.

Dintre multele legende, cari motivează acest obicei, explicația găsită la românii din Ardeal ni se pare cea mai frumoasă.

Era în noaptea Paștelor. Isus se sculase dintre morți și, într-o strălucire cerească, umbra în jurul Ierusalimului, căutând pe cel dintâi căruia să-i vestească învierea Sa.

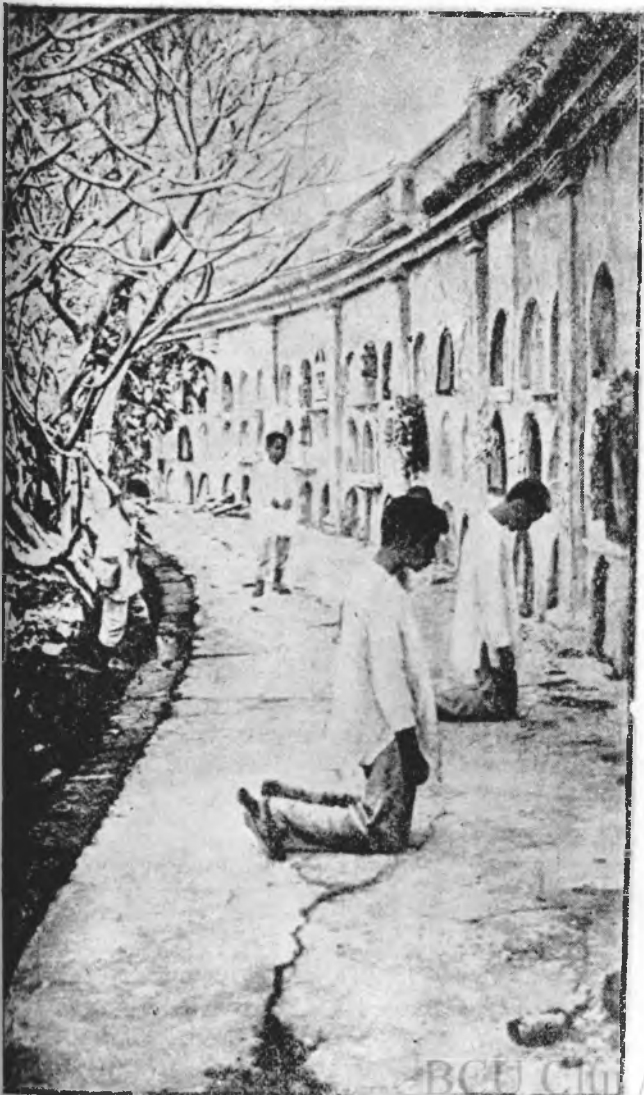
Între acestea o femeie venia în spre oraș. Isus i-a eșit întru întâmpinare și i-a spus: „Mergi de vestește pe cei ce sunt urmașii mei că s'a împlinit Scriptura și că m'am ridicat la cer.”

Femeea, orbită de lumină și înspăimântată, a căzut cu fruntea în țărână, dar apoi se reculese și I-a răspuns:

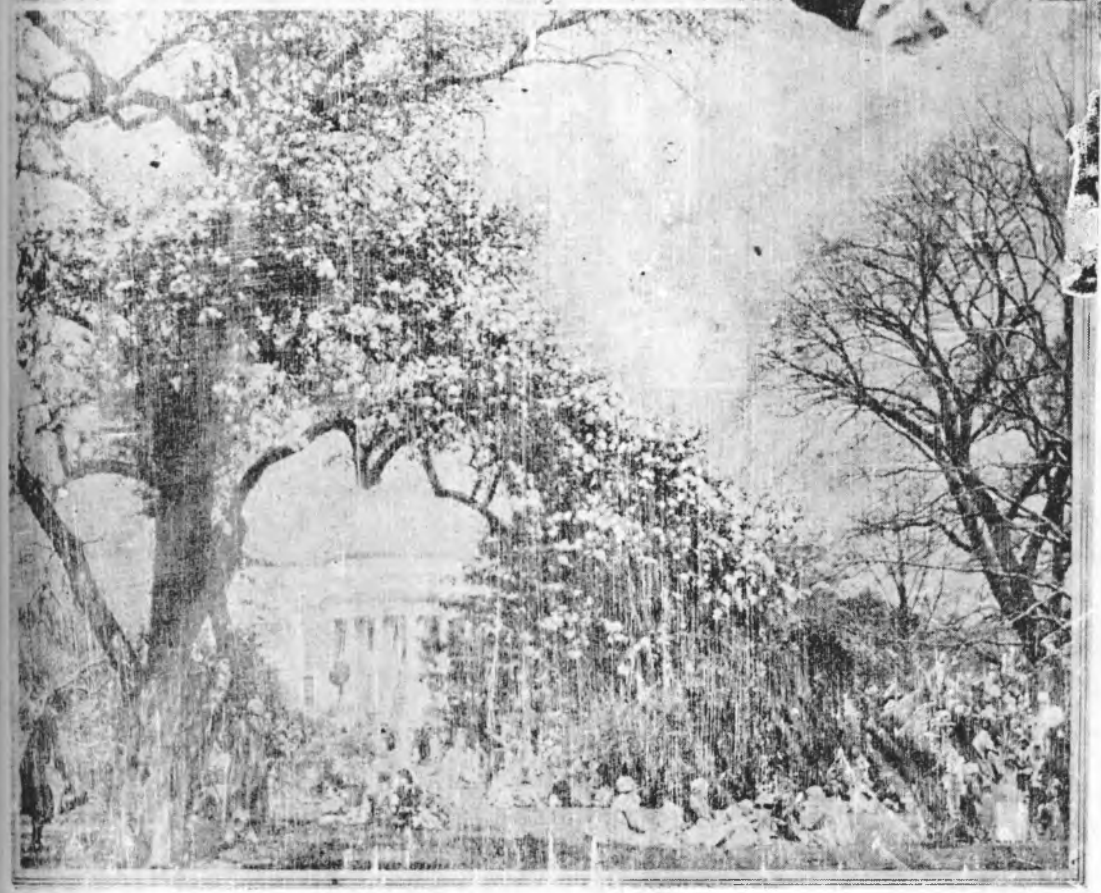
„Dar nu mă vor crede, Doamne. Dă-mi un semn, ca să adeverez spusele mele.”

Și atunci Mântuitorul, fiindcă femeea ducea, la oraș, un coș de ouă, a roșit ouăle din coș.

De atunci este obiceiul ca, la Paști, să roșim ouă.

PAȘTILE IN MANILA: rugăciunea pentru cei morți

PAȘTI AMERICANI

Sute de copii caută, in grădina Casei Albe a președintelui din Washington, ouă de Paști, ascunse

Locul celei de a doua prăbușiri, sub greutatea crucii, în stradele Ierusalimului

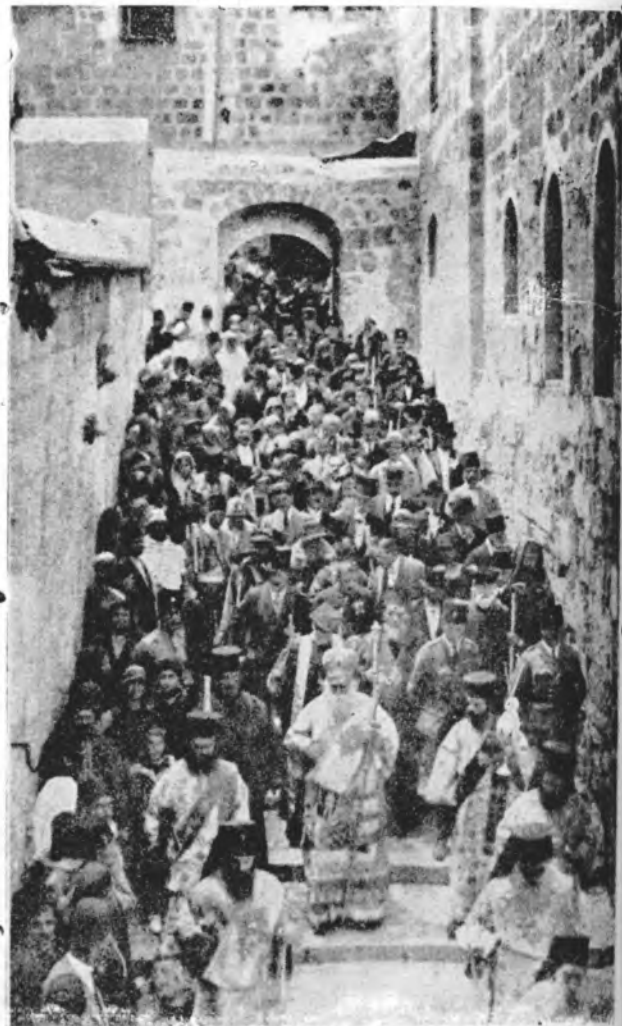
O rămășiță din coloana, lângă care Cristos a fost biciuit. Aceasta relicvă se păstrează în biserica Mormântului Sfânt. Ea e descoperită în fiecare an, în vremea Paștilor

Piatra din biserica din Ierusalim, care a fost așezată pe mormântul Mântuitorului

În Chilia de stâncă de pe Golgota. Se spune că, în acest loc, ar fi fost așezată crucea, pe care a murit Mântuitorul

PAȘTELE LA IERUSALIM: procesiunea la biserica Sfântului Mormânt. În fruntea procesiunii Patriarhul grec

La București a avut loc inaugurarea unui nou pavilion al „Leagănului Sfânta Ecaterina“. Inaugurarea s'a făcut sub patronajul A. S. Principesa mamă Elena. Ilustrația noastră o înfățișează înconjurată de doamnele din societate și alături de primarul municipiului București, d. Dr. Costinescu

INALȚII REGENȚI LA INSTITUTUL NAȚIONAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Fotografia noastră a fost făcută imediat după vizită și înfățișează pe S. S. Patriarhul alături de A. S. Principele Nicolae, în mijlocul corpului profesoral al institutului. Imediat dinapoi Inalților Regenți, în mijloc, d. Colonel Bădulescu

DESCHIDEREA SALONULUI OFICIAL DIN BUCUREȘTI: expoziții, pictori și sculptori

(Foto-Realitatea)

MIJLOCUL SEZONULUI LA RIVIERA
Deschiderea festivă a arenei sportive la Monte Carlo

Lilly Pipoș, copila de zece ani, a căpitanului Mircea Pipoș, o fetiță de un remarcabil talent, în arta coriografică.

Echipa „politehnică“ din Timișoara, care a fost învinsă, cu 6:0 de către „Juventus“ București

(Foto-Realitatea)

LA LOCUL CALVARULUI

VIA Dolorosa, drumul durerii. se strecoară printre stratele înguste ale Ierusalimului. Pelerinul și astăzi pășește pe această cale, plin de reculegere pioasă și pătruns de durerea adâncă, a amintirilor suferinței Mântuitorului. Blandul Isus a trecut pe aici, ducându-și crucea spre Golgota. Chiar aici al căror picior n'a călcat niciodată, în locurile sfinte. În aceste zile, parcurg, cu gândul, drumul Calvarului.

Calea durerii este simbolică, pentru fiecare existență. Copiii

durere: este bucuria sacrificiului. Căci scopul pentru care fiecare dintre noi ne ducem crucea, e de a salva omenirea, de a scoate-o din întunericul adânc, în care ea se mai sbate și de a ne jertfi viața pentru toți ceilalți, pentru binele și pentru liniștea celor ce vor veni.

Golgota, locul rastignirii lui Christos, la Ierusalim

O istorioară de sărbători

AM vrea să scriem cu gând alb, cu slove albe, pe-o filă albă, o istorioară candidă, pentru copii și pentru oameni cu suflet de copil, în aceste zile, de calmă sărbătoare, când sufletul celui ce s'a jertfit pentru noi, plutește peste noi.

Și găsim printre hârtii vechi, o povestire mică, al cărei tăle rămâne încă nou. O parcurgem și o prezintăm ochilor d-voastră. Nu are titlu, dar îi vom spune:

ISUS MERGEA LA MOARTE...

Isus mergea la moarte... Într-o zi, el pășea liniștit, cu'n zîmbet de iertare, cu privirile îndreptate spre zarea albăstrică, ca într'un vis plăcut. Părea că e strein, de clocotul de ură, ce îl înconjură.

În jurul lui, mulțimea urla înfățișată și arunca blesteme, în calea celui mai sublim dintre oameni:

— Tu ești Nazariteanul, care vroia să slăpăniască peste Cezarul nostru? Unde-ți este puterea? Spune... Unde sunt apostolii tăi?

Pumnii se ridicau, iar ochii îi țigerau cu ură.

Soldații răcniau și loviau cu vergile de fier, pe cei cari se așezau în drum, împiedicând convoiul. — iar Isus mergea printre dânșii, cu privirea senină, cu'n zîmbet de blândete.

Într'un loc stăteau, pe marginea șoselei, trei lustrători, cu trei cruce mari și albe. Erau cei trei lemnari, trimiși de stăpânire să ciopiască în pădure crucile pentru cei trei condamnați: un sfânt și doi tâlhari.

Mulțimea izbucni în chioate sălbatice de bucurie.

— Crucea, Nazariteanule! la crucea ta... Vei fi bătut în cue și vei fi luat în sulț! Unde-ți este puterea?

Pelerini, la locul unde a fost casa lui Pontius Pilat și unde Christos a fost condamnat la moarte

pământului se împart în două: unii cei puțini cari privesc viața ca bună și frumoasă, iar alții, cari socot că ar fi fost mai bine să nu se nască niciodată. Mântuitorul a arătat însă, acestora din urmă, că sunt datori să-și poarte crucea. Crucea de astăzi nu mai este crucea de lemn, pe care El o dus-o pe Golgota, este crucea grea a existenței, a soartei omenești. Și mângăierea soartei tragice, care e legată de om se găsește — cum a arătat-o Mântuitorul — în însăși această

Ruga pioasă, la locul din stratele Ierusalimului, unde Christos, pe calea Calvarului, pentru primădată, a căzut sub greutatea crucii

Isus zimbea mereu...
Dar deodată se întristă. O îndoială îi pătrunse în suflet. Căuta s'o goniască, dar umbra de îndoială se furișă mai mult.

Dacă tot zbuciumul ce îndura acum, va să fie înzadar? Dacă tot ce a predicat s'a risipit în vânt, ca sămânța zvârlită în ogorul cel sterp?

Deodată, din mulțimea celor cu pumnii încleștați, cu chipuri încruntate, răsări un copil. Ținea în mână un buchet de flori de primăvară. — și-l privia pe Isus, cu dragoste nespusă.

— Ține, zise copilul, și-i în-

tinse buchetul, tu ai făcut-o pe mama sănătoasă, și de aceea eu te iubesc... Eu te iubesc mereu...

Copilul s'a rălăcit în gloata, care urla:

— Moarte Nazariteanului!

— Moarte Nazariteanului!

Dar, cu buchetul de flori de primăvară, în mână, încovoiat sub cruce, Isus și-a ridicat privirile senine, spre bolta străvezie, și-a murmurat ușor:

— Doamne, iartă-mi rătăcirea de-o clipă. Jertfa mea nu va fi înzadar...

Ion Pas.

PAȘTILE IN BUCUREȘTI: Copii se dau în dulap

TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Țigănci în capitală, cu Lazăre (mire și mireasă)

(Foto-Realitatea)

PREGĂTIRI DE PAȘTI LA BUCUREȘTI: în Piața Mare

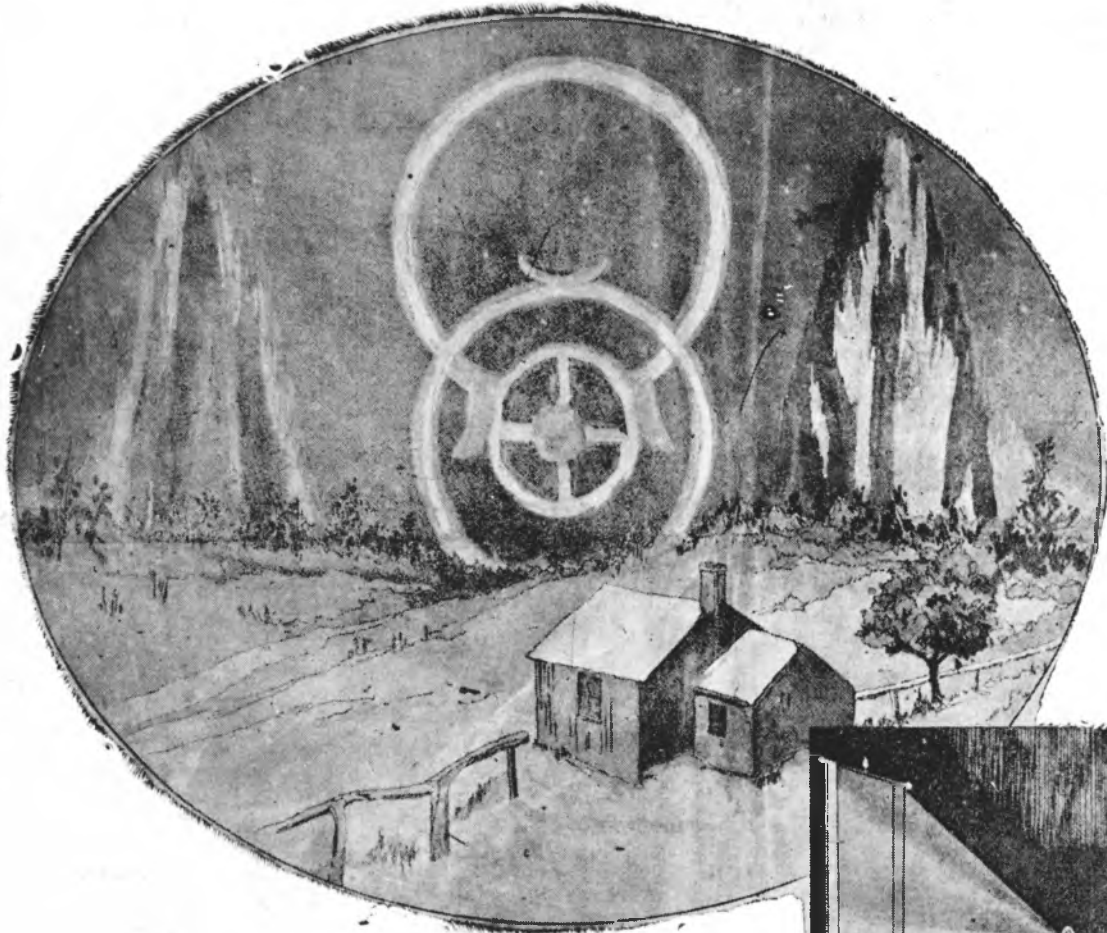
PAȘTILE IN BUCUREȘTI: Ciocnirea cuălor roșii

ZIUA AVIAȚIEI LA BUCUREȘTI: aviatorii în procesiunea, la cimitirul eroilor aviatori.

1. D. General Rudeanu, inspector general al aviației, 2. D. Colonel Rujinski, din asociația pentru propaganda aviatică

(Foto-Realitatea)

Dacă ochiul omenesc ar putea să vadă toate razele de lumină...

Știința cu continuele ei progrese, ne face să ne dăm pe zi ce merge seama, cât de imperfect este ochiul omenesc. Între limitele sale, el își împlinește funcțiunea cu deplină perfecțiune, bineînțeles dacă este sănătos; dar în lumea aceasta sunt atâtea și atâtea lucruri, atâtea și atâtea raze pe cari el nu le percepe, înlocmai cum urechea omnească nu poate să perceapă anumite sunete inauzibile, pe cari însă instrumentele de radio le înregistrează.

Sunt cine știe câte razele nezărite de ochiul omenesc, și e deajuns să înregistrăm câteva, ca să ne dăm seama cât de deosebit ar fi aspectul lumii de acela ce-l are ea azi, dacă ochiul omenesc ar putea percepe și numai invizibilele raze ce se știu, și anume: razele X, razele cosmice din spațiu, razele ultra-violete și infra-roșii ale soarelui și ale altor obiecte, razele undelor de rادیu și altele.

Inchipuiți-vă cât s'ar deosebi de aspectul de astăzi al lumii aspectul unei lumi pământene în care și aceste raze ar fi perceptibile! Cum ar fi cu totul altele frunza și iarba cea astăzi verde, ziua cea astăzi alb-luminoasă și noaptea cea acum întunecată!

Oricât de greu este a crede că toate aceste raze, astăzi invizibile, sunt numai altfel de lumină, acest fapt poate fi dovedit în chip destul de simplu printr'o provocare a ceea ce se cheamă un spectru, realizat prin emițerea unei lumini colorate prin-

tr'o prisă care fracționează. O rază de soare ca stropii de ploaie Spectrul cel mai îndeobște cunoscut și mai minunat, este curcubeul, cu cunoscutele lui șapte culori, prezente oricând în lumina albă.

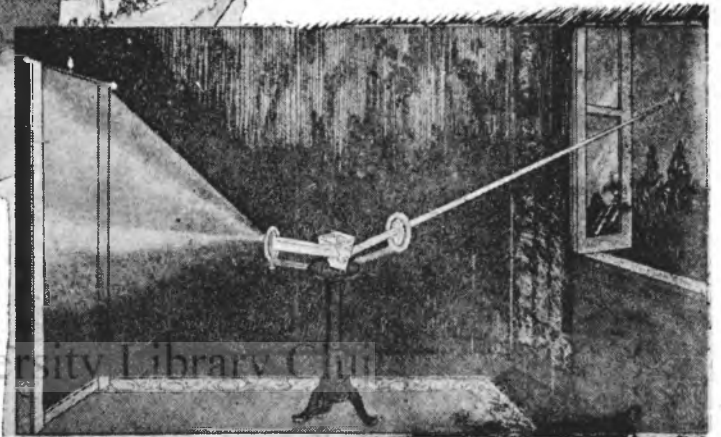
Spectrul real conține însă mult mai multe culori, de cât acestea vizibile în curcubeu. În el sunt prezente și colorile invizibile. Dacă un fizician ia un instrument delicat cu care se pot descoperi razele, și-l pune tocmai în afara colorii violete a spectrului vizibil, care este cea mai în afară dintre cele de sus, instrumentul înregistrează prezența unei raze total invizibile pânăci. Pentru ochiul omenesc, colorile din spectru par a se termina cu cea violetă. De fapt în dosul aceia sunt altele, cine știe câte.

Cea mai aproape de culoarea violetă este a razei ultra-violete, discutată azi atât de mult din pricina influenței ei asupra sănătății. Urmează raza X, emanată de radium, apoi raza cosmică descoperită acum, și așa mai departe.

În partea opusă a spectrului, adică jos, este culoarea roșie, în dosul căreia este raza invizibilă numită infra-roșie. Raza aceasta, dac' ar putea fi percepută de ochiul omenesc, ar face să ni-se pară negre frunzele de copaci sau iarba, pe cari astăzi le vedem verzi. Cum odată cu această nouă culoare corpurile ar lua o înfățișare alta, ochiul omenesc ar putea să vadă lucrurile și pe

ce se putea imagina în baza descoperirilor făcute cu ajutorul instrumentelor de acest fel. Vorbim de efectul unic al aurorii boreale înregistrat un moment la Skansholm, în nordul Suediei. Printr'o deplasare de moment a aurorii boreale au putut fi văzute lucruri pe cari oamenii de știință le-au înțeles îndată, dar cari au umplut de spaimă pe lumea ignoranță, din partea locului. Ilustrația spectrală de mai sus, este una dintre fotografiile luate cu această ocazie, și înfățișează niște inele interpolate în jurul lunii, cuprinzând o cruce colorată împreună cu doi multicolori stâlpi de foc de ambele laturi ale fenomenului ceresc.

Uitându-vă la ilustrația acestui fenomen, n'o să vă mirați că lumea neștiutoare din partea locului a fost cuprinsă de spaimă, ca în fața unei prevestiri nefaste.

intuneric, dacă ar putea să perceapă această rază infra-roșie.

Arătăm acestea din prilejul unui fapt științific prețios, pe care îl înregistrăm în ilustrația colorată de mai sus. S'a întâmplat anume în timpul din urmă, că natura a făcut să se poată vedea și cu ochii liberi ceea ce numai cu instrumente prea delicate se putea percepe, sau ceea

de care s'au cuprins până și câinii, căci, spun cei cari au înregistrat fenomenul, toți câinii din partea locului au început a urla plini de-o indescritibilă groază. Spectacole de acestea nu trebuie însă să minuneze sau să îngrozească pe nimeni; ele sunt veșnic prezente în jurul nostru, numai că ochiul omenesc nu-i este dat să le perceapă.

Cântec nou

— PENTRU OLGA —

Când ne întoarcem dela holdă cu ochii țântă în pământ,
Ne dojenește vântul serii, că ne iubim atât de sfânt.

Pe măgură 'nflorește luna și-i fură zările polen,
S'au stins tăciunii sus la stână și moare'n codru un refren.

Alină-mi fruntea 'ngândurată, sarută-mi ochii supărați,
Pe pajîstea brodată'n fire ne vom cuprinde ca doi frați.

Șoptește-mi dulce la ureche nevinovată ca un crin,
Plâng brazii lacrimi de rășină și codrul de miresme-i plin.

În părul tău bogat și negru iubirea lauri va 'mpleti —
Din clipa binecuvântată o vecinicie vom croi.

Ne dojenește vântul serii, că ne iubim atât de sfânt,
Când ne întoarcem dela holdă cu ochii țântă în pământ.

IUSTIN ILIEȘIU

ORIGINA VIETII

Pe pământ totul e mărginit, mărginită e și puterea noastră de-a cunoaște. Dela o anumită margine mintea noastră nu mai poate conține, rămânem neputincioși în fața „Enigmei” și ne convingem că singurul lucru pe care-l „știm pozitiv e că nu știm nimic.”

Cu cât un om cunoaște mai mult, cu atât își dă seamă cât de puțin e

nămolul Nilului s'ar naște șoareci și broaște, așa fel încât capul acestora să fie gata isprăvit, când picioarele mai sunt încă nămol în formă.

Știința modernă a evoluat: ea a lărgit hotarele cognoscibilului. Totuși până în veacul trecut, tot se mai credea că apele slătitoare sau lăturile pot produce, prin ședere la

terii de unde vin? Și apoi cum a fost posibil ca dintr'o celulă singură să se producă acelea peste un milion de diferite forme sub care se prezintă plantele și animalele pe care le cunoaștem.

Cu teoria transformismului a evoluției urmează ca din acea celulă primitivă care la început s'a întins pe întreg pământul, într'o singură formă să se fi ajuns la toate plantele și animalele, ba chiar la om, trecând pe rând prin radiolarele — pe care natura și azi le produce în aspecte atât de artistice, — prin insecte, prin reptile, până la om. Urmează de aci că viața să aibe anumite directive, anumite tendințe de dezvoltare.

Filogenie și Ontogenie

E adevăr — și aceasta nu e minunea cea mai mică a vieții — că dintr'o sămânță de grâu se naște tot un fir de grâu, care va da roade, tot așa după cum din sămânța de om se dezvoltă în sânul mamei o ființă asemănătoare nouă.

Mica sămânță poartă în ea toate caracterele plantei sau animalului care a produs-o. Spunem în acest caz că toate caracterele părinților se moștenesc.

Savantul Haeckel a arătat că istoria cea mare a descendenței — Filogenia — e repetată în povestea scurtă a dezvoltării seminței — a Ontogeniei.

Dar semințele de azi sunt produse de animale sau de plante des-

voltate în ontogenie. Cine a produs oare primele semințe? și cum de s'au putut transforma ele unele în altele în filogenie? Iată întrebări logice, la care toate sistemele savanților nu dau răspuns.

Chimia și viața

Între lumea organizată și cea fără viață nu există deosebire de alcătuire. Plantele și animalele n'au în alcătuirea lor alte componente, alte elemente, ca substanțele chimice, minerale. Ba încă în număr mai restrâns: carbon, hidrogen, azot, oxigen, sulf, fosfor, fer, arsen, sodiu, potasiu, și alte câteva.

Deaceia s'au și găsit chimiști cari să se străduiască să reproducă, cu mijloacele lor grosolane, celula vie, din elemente. Când încercările au dat greș, s'a stabilit principiul că deosebirea între substanța vie și cea neorganizată stă în acțiune și nu în compoziție.

Astăzi însă știm că acțiunea există și în lumea neorganizată.

Într'adevăr există o serie întreagă de substanțe radioactive, care dezvoltă adică energie iar pe de-altă parte atomul oricărei substanțe este un întreg univers, tot pe atât de mic, pe cât macrocosmul e de mare.

Prin urmare...

Noi nu putem pătrunde taina firii. Viața rămâne secretul Celui ce are puterea s'o dea și s'o ia. Iar știința omenească trebuie să se mărginească la cercetarea chipului cum și în ce fel se dezvoltă viața, care sunt legile după care se conduce natura și nu să caute de ce se întâmplă astfel și nu altminteri.

Experimentatorii, care încearcă să producă celula primitivă, pe cale chimică

ceea ce știe, față de cele ce-i rămân pe totdeauna ascunse.

Firea nu voiește să-și divulge toate tainele sale.

Vechii elini erau conștienți de această slăbiciune a omului și când se adunau — în timpul lui Pericle — odată pe an, la marea serbare religioasă, din Eleusis, găseau acolo drept simbol al celui mai adânc **Mister** un bob de grâu. La Eleusis exista fântâna sacră unde în vremile străvechi ar fi incolțit pentru prima dată o asemenea sămânță și ar fi format primul spic.

Și pentru noi **prima celulă** apare învăluită de un mister cel puțin tot pe atât de mare.

Cum a luat naștere această celulă? Dacă ar putea lămuri această enigmă, filosofii pozitiviști și materialiști de azi s'ar putea lipsi de Dumnezeu. Dela celulă, înainte mintea omenească poate imagina calea care a dus la alcătuirea vieții pe pământ, așa cum se găsește azi.

Celula primitivă se găsește în toată scara vieții, în sămânța de grâu, în animalul inferior și chiar în om. Cum s'a produs această primă celulă? Nimeni nu poate răspunde.

În timpurile eleusiene, se credea că orca nămol fertil poate produce — dela sine — nu numai plante, dar chiar animale mici. Astfel că din

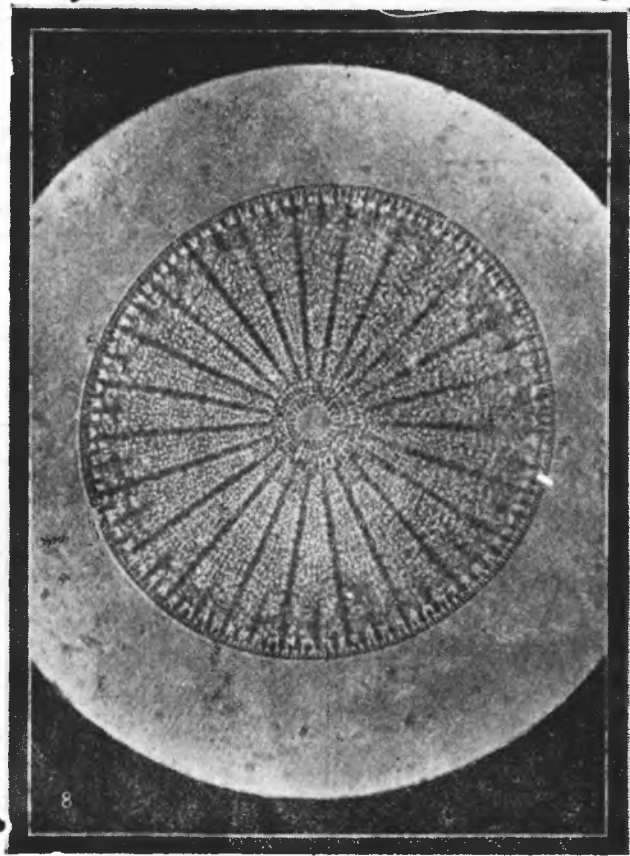
aer, cel puțin bacterii. Lucrul s'a dovedit inexact de-abia după ce s'au găsit metodele moderne de sterilizare. Deasemenea multă vreme s'a socotit de către medici că tenia se formează în om ca un produs al sucurilor stomacale, până când s'a arătat că și pentru tenie e nevoie de-o sămânță ca să se formeze.

Lumina și viața

După ipotezele de azi, la început pământul era el însuși o bucată din soare. Răcindu-se s'a acoperit cu un val uriaș de neguri, care cădeau și se ridicau iară, sub formă de a-buri fierbinți la suprafața pământului. În urmă s'au format mările și oceanele și prima străfulgerare de soare, din soarele ceresc a străpuns nouri groși. Acastă rază de soare ar fi fost și primul semn de deșteptare la viață.

Un învățat, din secolul trecut, Arhenius, socoate că viața nu s'a deșteptat la raza de soare care a îmbrățișat pământul, ci că însăși această rază ar fi adus viața pe pământ. Spori de bacterii foarte rezistente s'ar găsi din vremuri foarte îndelungate în spațiile interplanetare și acestea ar fi transportate prin presiunea luminii pe diferitele planete.

Desigur că în acest fel nu se lămurește totul. Sporii aceia de bac-

Diatomee (Arachnoidiscus), o specie de plantă inferioară, foarte simplă, mult mărită. După cum se vede formale sunt diferite la diferiți indivizi și se cunosc în mijlocul protoplasmei, nucleele celulelor simple.

Arta ecranului și arta culinară

Ziarele americane vestesc printre știrile privitoare la cinematograf, că vestita stea Greta Garbo, a adus în America, nu numai o nouă tehnică a ecranului, ci și o nouă tehnică a bucătăriei.

„Lunca din America — spune ea — fierbe legumele, până ce scoate din ele tot ce e bun. Suedezele fac cu totul altfel. Dacă fierb de-o pildă mazăre, pun în ea atâta apă, în cât când mazărea e fiartă, apa să fie toată evaporată. În chipul acesta partea nutritivă rămâne toată în legume, și nu se evaporază odată cu apa.”

AUTOMOBILISM.

Automobil-Clubul Regional Cluj, organizează în zilele de 19 și 20 Mai a. c., un „Concurs de Regularitate pentru cupa A. C. R. C.”, iar în ziua de 22 Mai a. c. „Cursa de Coastă” pe Feleac.

Fire de femei

(Scenă unică)

Decorul: O insulă pustie.

Persoanele: Singurii supravieștitori ai unui naufragiu.

— „Am un secret să-ți împărtășesc, Adelino.”

— „Păstrează-ți-l! La ce bun, să mi-l spui dacă n'am cui îl spune mai departe.”

INCERCĂRI LITERARE

DORINȚA

I.

Copaci goi, când vă'nfrunziți?
Vânturi, voi când vă sfârșiți?
Păsări, voi când mai cântați?
Fluturi, voi când mai zburăți?

II.

Să-mi prind mândra la fântână,
Și să mi-o apuc de mână.
Și să-i spun că fără ea,
Sunt ca cerul cu o stea.

III.

Să mă plimb cu se'n răzor.
Să-i spun verde c'o ador.
Că atunci când o zăresc,
Simț și eu că mai trăesc.

IV.

Mult e bine vara'n sat,
Când vii dela secerat.
Ziua toată-i de muncit
Seara, seara-i de iubit.

Dușu Gălinescu

Femeile în viața publică

ÎN Austria a fost aleasă președinte a senatului d-na **Rudel-Zeynek**. Cu ea a ajuns în fruntea corpului parlamentar cea dintâi femeie.

În Anglia, în timpul din urmă, 14 femei au ajuns primar de oraș. Una din ele, **Hudson**, a fost aleasă pentru a doua oară.

Un fapt mai simptomatic în privința aprecierii muncii femeiești este ridicarea femeii Miss **Margareth Beawan**, la rangul de lord-maior, al orașului Liverpool. E prima femeie care a obținut acest rang, însă nu ca exponent al vr'ului partid politic, ci ca răsplata unei munci sociale, binecuvântate, ce-a depus, în frumosul oraș de port, Liverpool.

Într'o alegere parțială, din Southend, a ajuns în parlament d-na **Iveagh**, ca dovadă că politica prinde și printre femei, din ce în ce mai bine.

Deasemenea, în Statele Unite ale Americii de Nord, cu ocazia unor alegeri parțiale, au ajuns în parlament o sumedenie de femei. În New Jersey au fost alese 5 femei:

în Virginia 4; în Minesota a fost trimisă în parlament Mrs. **Laura E. Naplînt**, în locul soțului ei decedat. În Statul Newyork, Mrs. **Roda Fox Graves**, singura femeie ce până atunci a servit justiția, a obținut mandatul de deputat. În Statul Mississippi însă, nefiind alegeri parțiale, 16 femei au fost plasate în oficii înalte ale Statului, între cari Mrs. **W. A. Montgomery**, ca membră a direcției închisorilor.

Că politica la femei e în plin progres, o probează și faptul alegerii în Statul Massachusetts, ca membră a Governors Council-ului a Mrs. **Esther M. Andrews**. Această demnitate se ocupă de regulă în urma alegerii, cu ocazia cărora Mrs. Andrews veni în rândul al doilea. Devenind însă între timp, oficial vacant, prin deces, guvernatorul Fuller s'a decis a numi în acest loc pe Mrs. Andrews, ca pe una ce-a întrunit majoritatea voturilor, după l-ul. Și Governors Council-ul are rol important. Cele 8 persoane care îl compun, au atribuția de-a examina alegerea guvernorului, activitatea oficială și cheltuelile lui.

O POVESTE SCURTĂ

Ea: (într'o bucătică de stofă, care se chiamă haină de seară) Haina asta m'a costat 1050 de lei!

El: (examinând-o) Mia...? le ce?

Pentru că epuroaica — în timpul paștilor — e prea ocupată, toată lumea are nevoie de dânsa — epu așul cel mic, care a rămas acasă, este hrănit cu biberonul

PORTRETUL

Iubit-o, țiam aprins portretul
Și-mi pare-atât de rău acum;
Par'că mi-a ars un colț de suflet,
Aprins de-un vagabond în drum.

Cenșa lui am presărat-o
Asear' pe aripi de zefiri
Și le-am șoptit să țî-o aducă,
S'o pună'n geam pe trandafiri.

Vor ști când-va doar ei să-ți spună,
Prin glasuri de parfum divin,
De-un suflet ce te-a plâns o noapte
Depart' ntru'n oraș strein...

Simeon Rusu

răspunderea e cu atât mai mare, cu cât supravegherea se extinde asupra tuturor instituțiilor de Stat. Mrs. Andrews a dus cu ea un caracter care permite a s spera mult. Și când ne gândim că e soția unui comerciant de ghete.

Mai interesantă însă este aspirația alegerii, pentru congresul Illinois, a fetei senatorului **Hanna**. Această doamnă e văduva senatorului și redactorului **Medil Mac Cornick**. Ea e întemetoarea și proprietara celei mai mari și mai moderne lăptării. Mrs. Cornick e prima femeie care a avut îndrăzniala a-și depune candidatura, pentru a fi aleasă, în congresul Statului Illinois, un puternic stat industrial. Alegerile vor fi în Aprilie 1928.

În Australia, încă a prins rădăcină bună, buruiana politiceii la femei. Mrs. **Muscio**, nu demult, a fost aleasă ca președinte a Women Council-ului; e singura femeie aleasă ca membră al consiliului guvernor și pe care au trimis-o, pentru a studia chestiunea apărării maternității, în întreagă Australia.

Deci femeile stau în pragul unei noi lumi; soarele libertății a răsărit și pentru ele; bucuria lor e îndreptățită.

—00—

O furnizoare internațională de șerpi

Se știe, și stă scris în vechile scripte irlandeze, că sfântul Patrick din Irlanda, unul dintre încreștinătorii de-acum 15 secole ai țării Celților, a curățit Irlanda de șerpi, silindu-i să se urce în vârful unei stânci de pe malul

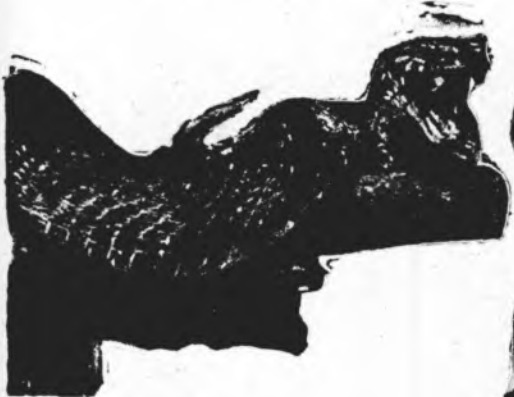
a vecinului său, și chiar a o îndrăgi, mai ales din cauza pielii prea frumoase a șerpilor rari și mai ales după ce vecinul său a învățat-o cum să umble cu șerpii fără să riște ceva.

Mrs Stella Laird a ajuns ast-

toate varietățile de șerpi câte se pot închipui, îngrijirea lor o face pe familie, pentru că — ne spune un descriitor al fermei sale — șerpi veninoși nu pot trăi laolaltă cu cei neveninoși, fiindcă se bat și se mănâncă cu o rapacitate fantastică. La fel dacă cumva neglijează să dea mai multă vreme de mâncare șerpilor din aceeași familie, se constată adeseori că înșiși șerpii aceleiași familii

asa zisul pe americanește „bici de trăsură”, care te atacă la cea mai mică provocare. Deși nu este veninos, mușcăturile sale sunt extrem de dureroase. Viperile americane ale fermei sunt foarte înrudite cu cele egiptene sau indiene, și și mișcă capul întocmai ca acelea. Sunt poate chiar mai periculoase decât surorile lor din Egipt sau din India.

Șerpii cei mai mari ai d-nei

Unul dintre șerpii cei mai veninoși, încolțit pe o cracă, la ferma de șerpi din Kansas

mării și poruncindu-le să se arunce în mare, unde pieriau. Stânca de pe care șerpii aceștia condamnați trebuiau să se precipite cu capul în jos în ocean, se numia pe vremuri Cruachan-aillage, iar astăzi poartă numele de Cruachan-Phadruig (derivat probabil din Patrick). Izgonirea acestora, a șerpilor din Irlanda o atestă printre alții Yocelyn.

Se vede că pe vremea sfântului Patrick reptilele acestea erau atât de numeroase în Irlanda, încât printre minunile săvârșite de sfântul acesta a trebuit să figureze și stărpirea șerpilor. De atunci vremurile s'au schimbat locmai de-andoselea. Tărani și mai cu seamă fermierii irlandezi au ajuns la concluzia că invazia șoarecilor, șobolanilor și a altor rozătoare cari nefericesc astăzi Irlanda, se datorește tocmai unei disproporționate dispariții a pomenitelor reptile.

Ca să remedieze situația, au luat deci contact cu un furnizor internațional de șerpi.

Căci există și cineva care se ocupă cu un astfel de lucru, și din întâmplare e tocmai femeie: d-na Stella Laird din provincia americană Kansas, care întretine o adevărată fermă de șerpi, mare de 160 pogoane.

Creдем că e interes general pentru cititorii noștri, să știe ceva mai multe despre această crescătorie de șerpi, tocmai pentru că e un lucru bizar din cale afară.

D-na Stella Laird, care astăzi se simte între șerpii ei ca într-o familie, era și ea, ca orișicine și mai ales ca orice copil, foarte teroată de șerpi când era copilă. Locuia însă în vecinătatea lor un neobosit colecționar de animale care avea printre altele și o frumoasă colecție de șerpi. Vizitând-o azi, vizitând-o mâine, tânăra Stela a început a se împrieteni cu variata familie de șerpi

Doamna Stella Laird

La dreapta adăpostul șerpilor

Sus un șarpe în momentul când înghite dintr'odăă un șobolan

fel cu timpul să-și facă din creșterea șerpilor o pasiune, pe care apoi a izbutit să o facă și foarte rentabilă. Căci ducându-i-se vestea că crește șerpi, au început să-i vină comenzi din toate părțile lumii, încât a juns să-și întemeieze o faimă internațională de care cu drept cuvânt este mândră. Are de obicei în depozit câte 2000 de șerpi, cari sunt îngrijiiți în adăposturi speciale.

De notat este, că având ea

se mănâncă între ei „bineînțelese cei mari pe cei mici.

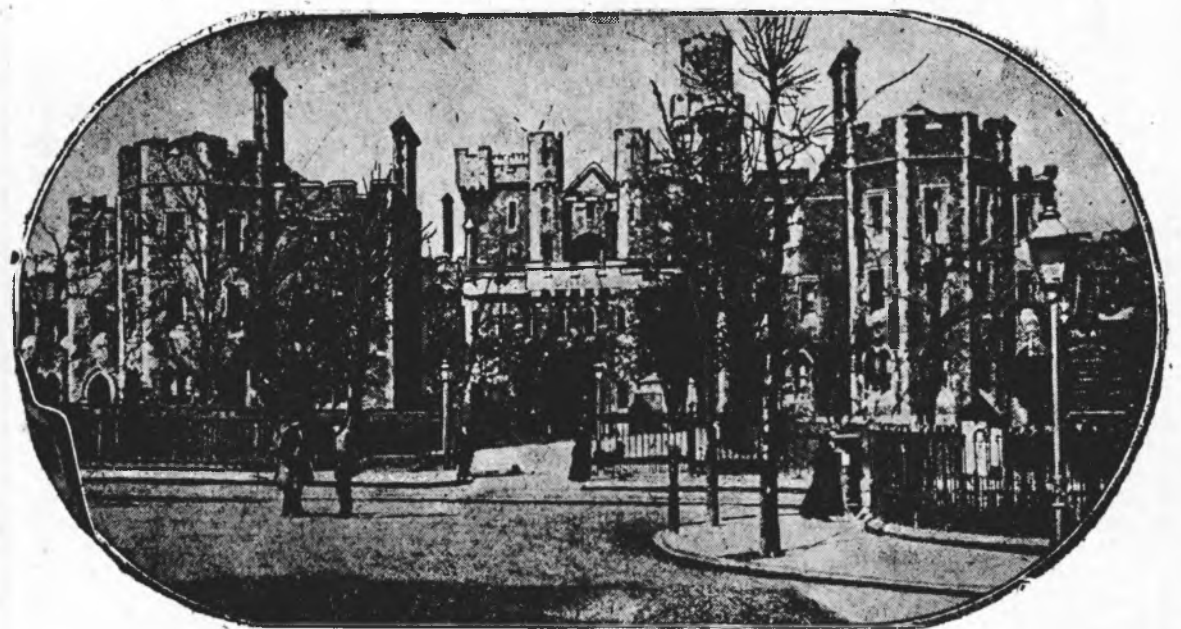
Un alt amănunt interesant este că pe vreme rece șerpii se ncolăcesc unii peeste alții în așa chip, că aproape să nu-i mai poți separa. Uneori formează o masă de câte 6 metri de înaltă, încât dacă i-ai lăsa așa unii peeste alții, cei de desupt ar succomba.

Dintre șerpii neveninoși ai d-nei Laird, cel mai vițios este

Laird sunt așa ziși șerpi bovini, cari cresc și până la 6-7 metri și sunt dintre cei mai periculoși.

Mai trebuie să amintim, că d-na Laird este asistată de o soră a sa, Ida, care, spre deosebire de ea, n'a cunoscut niciodată frica de șarpe, deoarece a trăit tot mereu în familia șerpilor. Umblă cu ei cu siguranța copilului care se joacă cu pui de găină.

—00—

Temnița Holloway din Londra

(20)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III.

CAPITOLUL IV.

Lupta printre Sălcii

DE dimineată, Piticii Roșii se arătau mereu. Mânia făcea să le clănțane fălcile lor groase și să le străluciască ochii triunghiulari. Iși arătau de departe sulitele și țepile, închipuiau că străpung dușmanii, că-i doboară, și că le frâng gâtul și le spintecă pântecile. Și apoi, adunând un alt tufig, pe care-l stropiau mereu cu apă, îl și împingeau spre creasta de granit.

Soarele se găsea în mijlocul cerului, când omul fără umeri dete un lipăt ascuțit. Se ridică și își mișcă ambele brațe. Un strigăt asemănător deasupra vădubului și atunci, pe lângă, la o mare depărtare, nomazii zăriră un om întocmai cu acel pe care-l găsiseră ei. Se ridică, din colțul unui câmp de trestii și totia în mână o armă necunoscută. Piticii Roșii îl văzură și ei: o ceată se puse imediat să-l urmărească... Omul și dispăruse îndărătul trestiiilor. Naoh, sguduit de nenumărate impresii, turburi și năvalnice, continuă să cerceteze întinderea. Cățeva vreme Piticii Roșii putură fi văzuți alergând pe câmpie; apoi nemiscarea și tăcerea cuprinseseră iarăși ținutul. După multă vreme, doi dintre urmăritorii se iviră iar, și imediat un alt grup de Piticii Roșii porni la drum: Naoh presimți că se întâmplă un lucru important. Rănitul presimția și el aceeași, încă mai lămurit. Cu toată rana din coapsă, dansul era în picioare; ochii săi turburi scanteiau cu străluciri săltărețe. Din când în când scotea câte un strigăt aspru de animal de apă.

În chip tainic întâmplările se înmulțiră. De patru ori încă, Piticii Roșii o luară dealungul mlaștinei, și dispărură. În sfârșit, printre sălcii și printre manglieri, se iviră vr'o treizeci de oameni și de femei, cu capetele ogmii, cu trunchiurile rotunde și neobișnuit de înguste, în vreme ce, din trei părți se arătau Piticii Roșii. O luptă începuse.

Inconjurați, oamenii fără umeri aruncau sulite, nu de-adreptul, ci cu ajutorul unui obiect pe care Ulhamrii nu-l văzuseră niciodată și despre care habar nu aveau. Era o

vargă roasă, de lemn sau de corn, care se sfârșia cu un călig: Și acest aruncător dădea sulitelor un avânt mult mai mare decât dacă le-ar fi aruncat cu mâna.

La început Piticii Roșii fură învinși: mai mulți zăceau la pământ. Dar ajutoare veniau neîncetat. Fețele triunghiulare se iviau din toate părțile, chiar din adăpostul opus lui Naoh și tovarășilor săi. Erau cuprinși de o furie fără seamă. Alergau de-adreptul în învălmășeală, cu urlete prelungi; toată prudentia pe care o arătaseră față de Ulhamrii dispăruse, poate pentru că oamenii fără umeri le erau cunoscuți și nu se temeau din partea lor la lupta corp la corp, poate de asemenea pentru că erau atâtați de-o ură veche.

Naoh lăsă să se goliască săriturile dușmanului. Hotărrea sa era lăsată chiar dela începutul luptei. Nu se gândise mult. Îndărurile firei sale îl mânau, la fel cu necazul, desgustul unei așteptări lungi și mai ales cu impresia că biruința Piticilor Roșii ar fi propria lui pierire.

N'avu decât o singură șovăire: Oare trebuia să părăsiască Focul? Cuștile ar împiedeca lupta; fără îndoială, că ar fi sfârșimate. De altminteri, după victorie, Focul n'ar lipsi, și moartea ar urma înfrângerii.

Când socoti momentul prielnic, Naoh dădu câteva porunci rezezi și, în goana mare, scoțând strigătul de războiu, Ulhamrii eșiră din adăpostul lor. Câteva sulite suierară pe lângă ei; dar ei se și găsiu în adăpostul potrivit. Lucrul se petreceu repede și sălbatic. Se găsiu acolo la vr'o zece luptători strănși unii lângă alții, ațintindu-și țepile. Naoh aruncă lancea și cangea, apoi năvăli rotindu-și măciuca. Trei Piticii Roșii își dădeau sufletul în clipa în care Nam și Gaw intrau și ei în învălmășag. Dar țepile alergau cu iuteală: fiecare dintre Ulhamrii fu rănit, o rană ușoară, căci loviturile erau date fără putere și de prea departe. Cele trei măciuci izbiră împreună; și văzând cum cad alți războinici, văzând că apare și omul pe care-l scăpase Naoh, Piticii căți mai erau în viață fugiră. Naoh mai

debori doi, ceilalți izbutiră să se strecoare printre trestii. Nu se opri să-i caute, nerăbdători să ajungă pe oamenii fără umeri.

Printre sălcii, lupta trup la trup începuse. Doar câțiva războinici înarmați cu aruncătorul putură să se adăpostiască într'o mlaștină de unde hârțunau pe Piticii Roșii. Dar aceștia aveau de partea lor numărul și îndârjirea. Izbânda lor părea sigură: ea nu le-ar fi putut fi smulșă decât o intervenție fulgerătoare. Nam și Gaw înțelegeau acest lucru tot atât de bine ca și Voivodul lor și alergau în goana mare. Când fură aproape, doisprezece Piticii Roșii, zece bărbați și femei fără umeri zăceau la pământ.

Vocea lui Naoh se ridică asemenea micnelului de leu, el se năpusti de-o dată în mijlocul vrăjmașilor. Toată ființa lui nu era decât furie. Măciuca năprasnică zdrobia țestele, frângea spinările și lovia piepturile. Deși dela început se temuseră de forța namilei, Nam și Gaw se năpustiau și dansii în lupă, în vreme ce oamenii fără umeri, ușurați, aruncau sulite.

Se produse zăpăceală. Teama smulse pe câțiva Piticii Roșii din câmpul de luptă, dar apoi, la strigătele Voivodului lor, toți se adunară laolaltă într'o singură grămadă, sburlită de pietre. Și fu o clipă de liniște.

Un instinct potrivit celui al Piticilor, împrăstia pe oamenii fără umeri. Ființele ei mânuiau mai bine armele de aruncat, dădeau mai prielnică depărtare. Găseau țărcoale pe de lături, cu pași domoli și triști.

PROVERBE DESPRE FETE

Carnevalul fetelor bătrâne este scurt. (ung.)

Regele și fata bogată niciodată nu pot ști, cine-i iubește cu adevărat. (ung.)

Fata trebuie păzită ca flacăra lumânării: dacă te apropii prea mult de ea te frige, dacă o lași în voia soartei, o suflă vântul.

Un proverb unguresc spune că nimeni nu minte mai bine, ca oglinda fete bătrâne.

Sulitele suierară iar; cei cari nu mai aveau muniții adunau pietre mici și le aruncau cu aruncătoarele lor. Naoh, încuviințându-le tactica, aruncă și el sulitele și teapa, pe care le adusesse cu sine din prima luptă, și, la rândul său, se slujii de pietre. Piticii Roșii înțeleseseră că înfrângerea lor era sigură dacă nu reveniu la lupta corp la corp.

Dădură năvală. Dar ea întâlni golul. Oamenii fără umeri se strecuraseră în lături, în vreme ce Naoh, Nam și Gaw, mai ageri, ajungeau pe cei întârziati sau pe răniți și îi ucideau.

Dacă aliații ar fi fost tot atât de sprinteni ca și Ulhamrii întâlnirea ar fi fost cu neputință, dar pașii lor lungi, erau nesiguri și înceți. De îndată ce Piticii Roșii se hotărâră să-i urmărească unul câte unul, lucrurile se schimbă. Prăpădul începuse din toate părțile țepile se înfugeau în măruntaiele oamenilor fără umeri. Atunci Naoh își roti privirea asupra învălmășagului. Văzu pe acela al cărui glas conducea pe Piticii Roșii, un om îndesat, cu părul încrunțit cu dinți mari. Trebuia să-l ajungă; cincisprezece piepturi îl apărau... O îndrăzneală mai puternică decât moartea răscolii făptura mare a nomadului. Cu un muget de zimbri, dădu năvala. Sub măciuca lui totul se prăbușia. Dar, în apropierea de Voivodul bătrân, țepile se sbârliară, ele închideau calea și izbiau în coastele uriașului. El izbuti să le doboare. Alți Piticii piergară. Atunci, chemându-și tovarășii, cu o sfortare supremă, rostogoli stavila de piepturi și de arme, și strivi ca pe o nucă capul gros al căpeteniei...

În aceeași clipă, Nam și Gaw îi săriau în ajutor...

Panica începu. Piticii Roșii înțeleseseră că o putere nefastă îi coplesia și după cum ar fi luptat până la cel din urmă la glasul Voivodului, se simțiau acum când vocea aceasta făcuse, părăsiți și slabi. Alergau în neorânduială, fără să priviască înapoi, înspre ținuturile lor natale, înspre lacurile lor și înspre râurile lor, către oardele unde le venia îndrăzneala și unde se duceau să recapete curaj.

(Urmarea în numărul viitor)

Un fecior cât de mic prețuiește mai mult ca o fată cât de mare. (Ardeal)

Fata frumoasă place ochiului, cea bună inimii. Prima e piatră prețioasă, a doua e comoară. (Ard.)

DIN DOUA RELE CEL MAI MIC

— Felicitările mele, dar ce te-a determinat să iei pe cea mai mică, când amândouă sunt deopotrivă de frumoase?

— Totdeauna am fost de principiu că dintre două rele, să alegi pe cel mai mic.

Simion Rusu

Orasul celei mai mari bogății și celei mai mari mizerii

Noapțile în Londra

JACK London, cel mai realist scriitor american, a scris un roman de un tragic sguđuitor, asupra vieții de mizerie, pe care o duc, în Londra, prin cartierile mărginașe, muncitorii fără lucru, cerșetorii, vagabonzi și ceilalți desmoșteniți ai soartei. Romanul se numește: „In rîndul prăpastiei” și este oglinda fidelă a vieții, din capitala Angliei. Romancierul a petrecut câteva luni, amestecându-se în mulțimea celor flămânzi, îndurând alături de dânșii frigul, lipsa de adăpost, și toate chinurile foamei. S'a îmbrăcat în haine de muncitor, în zdrențe și necunoscut de nimeni, a cerut adăpost în aziluri, a stat la rînd, ore întregi ca să primiască pomană, la mesele populare, a gustat pe dea'ntregul toată tristețea traiului în lipsă completă, și a redat apoi icoana celor văzute.

Dintre toate mizeriile pe care au să le îndure, cei „din fundul prăpastiei”, lipsa de adăpost e cea mai groaznică.

Parcurile cu băncile lor sunt închise noaptea. Locuințele și

la Londra sunt sau foarte scumpe, sau neîndestulătoare, pentru mulțimea de oameni nevoiași. Nenorociții sunt nevoiți să hoinărească toată noaptea prin frig și umezeală, prin ploaie și ceață,

Priveliște de mizerie din Londra

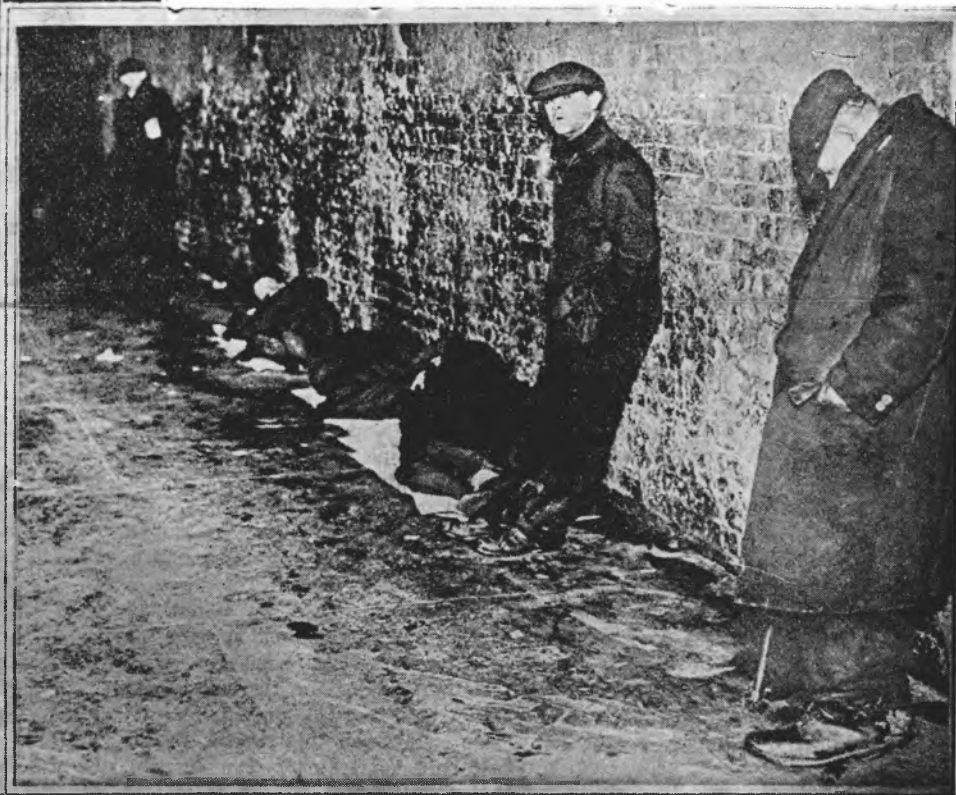
pentru ca în zori, când se deschid grădinile publice să poată dormi, câteva ore, pe pământul umed.

În vreme ce mii de reclame luminoase, în Charing Cross, în Picadilly Circus, în Trafalgar Square și în Leicester Square își aruncă strălucirea lor de vază, în mijlocul orașului, în vreme ce nenumăratele hoteluri, restaurante, teatre, varietee își deschid porțile și servitorimea în uniforme elegante primește lumea bogată care se îmbulzește, în cel mai renumit oraș din lume, în

vreme ce automobile luxuozes duc mule de domni, în frac, cucoane impodobite, la petrecerile nenumărate, într'un amestec de rase

Farurile celui mai mare oraș din lume
In față se vede Squarul Trafalgar

In cea mai întunecată parte a capitalei engleze: adăpost de noaptea, sub arcadele podurilor

Învățați să vă construiți singuri aparatul Radiofonic

Lungime de undă și întindere

(5)

ORICINE a văzut odată un aparat de radio, trebuie să fi auzit ceva despre **lungimea de undă**. Ce este aceasta?

Să ne gândim numai la undele unei ape liniștite. Dacă pe suprafața acestei ape aruncăm o piatră mică, se formează vălurile, alcătuite din ridicături și adâncituri, care se întind sub formă de inele, tot mai departe, tot mai departe. De îndată ce o ridicătură sau o adâncitură a dispărut, se formează o alta în acelaș loc. Distanța ocupată de o ridicătură și o adâncitură de aceasta poartă numele de lungime de undă.

Să nu se confunde lungimea de undă cu întinderea. Întinderea e departărea până la care merg undele, care se formează în locul unde am aruncat piatra. Foarte adesea această departare merge până la malul apei.

Lungimea de undă stă în strânsă legătură cu numărul de unde pe secundă, sau cu ceea ce se numește **Frecvența**. Când un emițător poate emite un milion de unde pe secundă, spunem că frecvența lui este un milion. Prima undă ajunge la o departare de 300.000 de kilometri — căci iuțea cu care undele se propagă în spațiu e de 300 de mii de kilometri pe secundă — când emițătorul emite ultima undă din secunda care a trecut. Prin urmare pe întregul spațiu de 300 de mii de kilometri, se găsesc un milion de unde, una după alta. De aci urmează că lungimea de undă, frecvența este viteza undelor și se poate socoti, ca în exemplul nostru lungimea de undă este:

$$\frac{300.000}{1.000.000} \text{ km.} = \frac{300.000.000}{1.000.000} \text{ metri} = 300 \text{ metri.}$$

O asemenea undă, în telegrafia fără fir se numește scurtă, deși ea are de fapt o lungime destul de respectabilă. Undele apei, chiar pe mare sunt cel mult de câțiva metri. Undele sonore sunt cele mai multe mai mici de un metru, iar undele luminoase sunt cu mult mai scurte: ele d'abea ating lungimi de câteva miimi de milimetru. În telegrafia fără fir însă lucrurile stau altfel. O undă lungă începe d'abea dela 1000 de metri. De aceea iuțea undelor este și ea foarte mare. Pe când iuțea undelor de apă se socoate la câțiva metri pe secundă, iar iuțea undelor sonore la câteva sute de metri pe secundă, undele electrice au 300.000 de km. pe secundă. Această iuțea este atât de mare încât noi nu o putem aprecia. Din New-York până la București o undă nu face nici a treizecea parte din secundă. Astfel acest timp nici nu trebuie calculat. Și se poate spune că unda sosește la București în acelaș moment când este emisă la New-York. Singură iuțea luminii este atât de mare; căci undele de

lumină sunt de aceeaș natură cu undele de radio. Ambele sunt unde de electricitate, care diferă numai prin lungimea lor.

Confirmația unei unde este stabilită și de **înălțimea** undei, care se mai chiamă și **amplitudine**. Aceasta este înălțimea undei deasupra liniei care ar trece prin mijlocul ei. O undă de amplitudine mare este tare, ea se izbește cu putere de mal. Ea ar merge mult mai departe, dacă n'ar ține-o malul. Întinderea undelor este hotărâtă de amplitudinea lor; întinderea n'are însă nimic de-a face cu lungimea de undă.

S'a dovedit că pentru telegrafia fără fir, pe distanțe mici undele prezintă multe avantajii. Suferă în drum mai puțin pierderi. Când undele trec pe suprafața pământului ele urmează toate accidentele terenului: pășesc peste dealuri și munți. La aceasta, pe când undele scurte, cu pașii lor scurți sunt desavantajate, undele lungi pot trece mult mai ușor. Tot astfel o gânganie ca să poată trece peste brazdele de curând răsturnate, trebuie să se suie și să se coboare pe toate înălțimile și adânciturile făcute de fierul plugului; pe când omul cu pașii săi mari, mult mai ușor poate trece peste ele. Așa se face că la o aceeaș amplitudine, undele lungi ajung mai departe de cât cele scurte.

Cu totul altfel se petrec lucrurile deasupra mării. Aici nu există accidente și undele lungi și scurte vin împreună.

Influența accidentelor asupra undelor este foarte diferită: prin unele obstacole undele pot trece, ca și când n'ar fi acolo. Astfel unda trece prin coline nisipoase sau prin stânci, acestea fiind în oarecare măsură transparente pentru unde electrice de lumină. Coline mai mari și munți sunt ocoliți. De asemenea undele trec și prin pereții caselor și așa se explică de ce se pot așeza antene pe electricitate turburată unda în cadrul, în cameră. Nici trupul omnesc nu prezintă nici un obstacol pentru unde. El este ca și inexistent. Substanțele bune conducătoare de mul ei. Metalele au în special un efect de separare. Intr'o casă făcută din beton armat, nu se poate face o recepție pe radio cu o antenă pe cadru, pentru că părțile de fier din ziduri opresc undele. Pentru asemenea case e nevoie de o antenă exterioară, care să primiască undele deasupra acoperișului. Tot din acelaș motiv niciodată nu trebuie să construim antena prea aproape de părți metalice. Și pământul umed este bun conducător. Dacă antena se leagă cu pământul, umezit, recepția este slăbită sau chiar oprită. Și apa este un conducător pentru curentul electric, mai ales apa de mare, din pricina sării pe care o conține. Aceasta însă slujește la răspândirea undelor; undele alunecă la suprafața apei, ca și când ar fi conduse pe

acolo. Aceasta este folositor mai ales pentru telegrafie la distanțe mari. Din Europa spre America rotunzimea pământului e destul de accentuată pentru ca undele să caute a apuca drumul drept. Ele ar fi determinate să treacă prin pământ și prin aceasta să se producă pierderi mari, pe câtă vreme acum în realitate, din pricina apei Oceanului ele sunt silite să treacă la suprafața lui până în America.

Lumina soarelui are mare influență asupra stării electrice a aerului și anume, mai ales în părțile superioare ale atmosferei, razele de soare

fac aerul bun conducător de electricitate, cece determină absorbția de către aer a undelor electrice. Așa se explică faptul că în timpul nopții audițiile radiofonice sunt mult mai puternice și mai clare.

În rezumat, puterea de răspândire a unei stațiuni de emisiune, întinderea undelor, nu este o mărime fixă, ea depinde de lungimea de undă, de ținutul care se găsește între emițător și aparatul de recepție, depinde de umezeala aerului și a pământului și este diferită în timpul nopții, față de zi,

Radiofonia în caricatură

OMULUI în totdeauna i-a plăcut să-și rădă de acțiunile și creațiunile sale. În fiecare faptă omenească, oricât de serioasă, există și o mică părțică de ridicol și observatori fini, cum sunt caricaturiștii de talent știu să găsiască această notă comică.

De bună seamă însă că o caricatură, asemenea unei glume, nu poate fi gustată decât de acei cari cunosc situația redată, cari eventual au luat parte la o acțiune analogă, sau pot verifica, cele observate de artist.

Până în timpurile recente, desigur, radiofonia nu putea fi privită decât din punctul de vedere științific. Numărul amatorilor de radio crescând mereu, popularizându-se tot mai mult audițiile radiofonice, caricaturiștii au putut găsi subiect de inspirație și în această activitate a omului.

În special pretează la glume faptul că auditoriul nu poate vedea pe cel, care stă în fața aparatului de emisiune.

Reproducem mai jos câteva caricaturi extrase din revistele umoristice:

„Ella, ți-am spus de atâtea ori, să închizi radio! Nu pot să citesc, iarăș sbiară cântărețul dela operă!”

(The Humorist)

Motto: Insula Prinkipo, este un loc de vilegiatură, în apropiere de Constantinopol, vizitat de lumea cea mai aleasă, care face aci excursiuni de inconjur. călare pe măgăruși.

„Dacă radiofonia se va extinde mai departe, în Turcia, atunci doamnele din elită, chiar la călărie în insula Prinkipo, vor asculta radio.”

(Din revista turcă de radio „Telsiz”

„... Și acum, iubiiții mei copii fiți atenți! Știți voi cine vă vorbește? Mândrul și minunatul Făt-Frumos, din povești!”

(Life)

Citiți și răspândiți „Realitatea Ilustrată”

Sportul și dansul de Rolf Bumas

Ce deosebește dansul de celelalte sporturi, e faptul că mișcările acestuia nu și găsească valoarea într'un scop. În salt, la tenis, la innot, spre a numi trei categorii de sporturi complete, chiar dacă mișcările ar fi foarte frumoase, nimeni n'o să le conteste folosul; dimpotrivă dacă un salt a fost executat după toate regulile sportive, dacă mișcările de innot, făcute cu energie, produce cea mai mare viteză, nimeni nu se va găsi să spună: „ce fel de mutră face omul acesta! sau ce fel de mișcări urite sunt cestelalte!” În sport primează mișcarea, care duce la țintă, lăsându-se complet deoparte pre ocupările estetice.

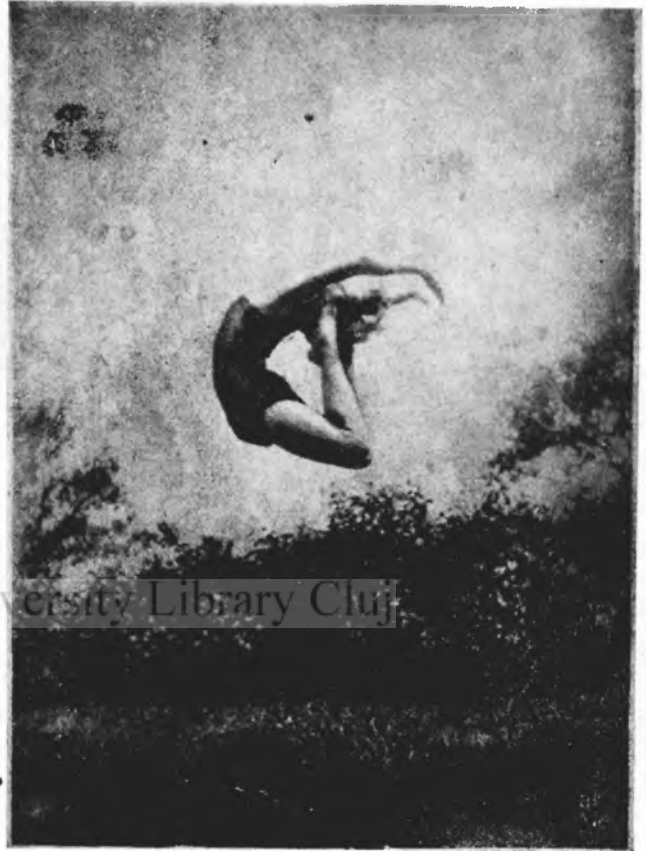
Știm, și nu trebuie să accentuăm, că sportul numai atunci e socotit clasic, când folosul cel mai mare se unește cu puritatea de stil (sportmanul nu vorbește bucurios despre „frumusețe”). Dar nimeni nu ar da bunăoară, lui Nurni, rangul întâi în lista sprinterilor, numai pentru că la fugă, stilul său este mai pur, decât al oricărui altuia, și dacă el n'ar fi cel mai iute alergător, nici n'ar fi considerat.

Cu totul altfel e la dans. Dansul nu are „un scop”, în sensul altor sporturi, și cei de nouă ori înțelepți, cari nu pot să priceapă, de ce oamenii se învârtesc mereu împrejur, au perfectă dreptate, dar pri-

cep rău sensul dansului. Desigur că ar fi ridicol cel care ar voi să susțină că el dansează spre a se întări și spre a-și menține sănătatea. Dansul nu este gimnastică. Dansul își găsește scopul în sine și este mai ales acesta: în forme dinainte prescise, bine stabilite a se mișca cu cea mai deplină siguranță. Dacă dansurile, așa numite populare, sunt numai un joc, iar dansul pantomimic, unde se care o tehnică deplină, este o artă, dansul de societate ține mijlocia acestor două.

Pe câtă vreme la dans, mișcarea perfectă este cea mai de valoare, în sport are valoare mișcarea cea

mai aducătoare la scop. Footballistul de forță, care cu o mutră acra, cu capul băgat între umeri și trunchiul clătându-se, dintr'o parte, într'alta, ca o ghiulea de tun grea, aleargă să-și prindă mingea, merge și dansul, scopul său e să înainteze, el merge însă greoi și cu totul neestetic, iar mersul său se deosebește foarte mult de „cel care pășește” (cunoașteți tabloul lui Rodin), tot așa cum se deosebește trapul gloabei de căruța de mersul elegant al calului de rasă. La acesta din urmă, în umblet este bucuria, galopul este voit, plin de foc și de mândrie, plin de suflet.

Această este deosebirea între mișcările dansului și mișcările sportmanilor. Cu cât mișcarea însemnă, pentru dansator, un mijloc stăpânit pe deplin, și nu o piedecă, cu atât el se apropie de artă. Și cu cât punem mai puțin preț pe perfecțiunea mișcării, cu atât se apropie mai mult de jocul primitivilor.

Perfecțiunea mișcării este îngrenată dansatorului, în mod întreg, prin constrângerea ritmului, prin prescrierea mișcărilor de rotire, și în cele din urmă prin faptul că trebuie să îndeplinească acele mișcări, cu partenerul de dans. Aceasta cere dela fiecare dansator o siguranță, deplină, un simț fără greș al ritmului și putere de conducere, respectiv sensibilitate foarte fină.

Dar mai mult încă, dela dansator se așteaptă să aibe o figură veselă și îndrăzneată. Pentru ce? Pentru că exercitarea artei stăpânite produce bucurie. Cel care la dans face o mutră, ca și când ar avea de rezolvat un joc de cuvinte înruciate, poate dansa tot atât de puțin, după cum un șofer prost se poate duca la întrecere cu automobilul său, cu siguranță ca în cele din urmă va avea o pană!

JOC No. 1. Cuvinte încrucișate (20 de puncte)

Fiin combinația jocurilor trimise de Corniliu Puțoreanu, Craiova și Constantin Massu, București

(ROATA)

ORIZONTAL:

1. Accident
4. Tub metalic adaptat la extremitatea unui corp de pompă
6. Oraș în Hindustan
8. Conjunție
9. Nume de pitic isteț
10. Fluviu în Franța
12. A-și jupui picioarele de umblet
14. Râu în Franța
16. Oraș în Franța
17. Pieptul cămășii (mold.)
18. Oraș în Polonia
19. Conjunție
20. Igheabul teascului
22. Interjecție
23. A lua interogatoriu
26. Chirii
27. Fiica lui Cadmus.

VERTICAL:

1. Oraș în Italia
2. Loc de luptă
3. Teolog englez (1274—1308)
4. Notă muzicală
5. Oraș în Franța
6. Oraș în Germania
7. Scânduri lungi de brad (mold.)
8. Chimist francez (1755—1805)
11. Moșie scutită
12. Patria lui Hippocrate
13. Odă sacră
14. Râu în Germania
15. Oraș în Austria
20. Plantă
21. Zeu indian
24. Măsură de timp
25. Notă muzicală

CĂRUȚA:

ORIZONTAL:

1. Magistrat francez (1721—1794)
8. Unealtă casnică
9. Notă muzicală
10. Divinitate egipteană
12. Pașă născut la Tebelen
13. Pricinuiește
14. Medic german (1758—1828)
15. Sgomot
16. Intrebuință
17. Apuc
19. Interjecție
20. Medic german (1716—1802)
21. Fluviu European
23. Nume feminin
24. Adverb
26. Zăvor de lemn
27. Desfătare (la figurat)
28. În muzică
29. Arbore frumos, dur și solid
30. Stric (fig.)
31. Pronume
34. Râu în Europa
35. Medic grec (sec. al III-lea a Chr.)

VERTICAL:

1. Scriitor francez (1860—1918)
2. Rege evreu (740—724 a. Chr.)
3. Patria fraților Anguier
4. Fizician francez (1770—1852)
5. Insulă în Atlantic
6. Râu în Germania
7. Oraș în Franța
11. Râu în Franța
13. Constructorul Bastiliei (mort în 1392)
17. Interjecție
18. Numeral

22. Culoarea fildesului
25. Filozof francez (1786—1845)
32. Birlig
33. Oraș în vechea Chaldee

EPURELE (sus)

ORIZONTAL:

1. Fiica lui Andrei II
10. Nume a două sate din vechiul imperiu germanic
11. Nume dat literelor cursive
12. Care are purtări bune
13. Regină a Angliei
14. Trei litere din cuvântul ținea.
15. La jocul de cărți
17. Feciori (Banat)
19. Inubit
22. Vedenii
24. Donat
26. Fără lustra
27. Table astronomice

VERTICAL:

1. Poet și filozof grec
2. Personaj mitologic
3. Veselie neașteptată
4. Loc de intruire
5. Rege Hun
6. Trei litere din cuvântul Bici
7. Erou troian
8. Pronume
9. Personaj mitologic
16. Un soi de cuțit
18. Unsoare
20. A se innămoli
21. Staril
23. Dispozițiune la figurat
25. Notă muzicală (invare)

EPURELE (jos)

ORIZONTAL:

1. Om de stat grec
10. Cele ce țin de elocvență
11. Pronume
12. Nelegal
13. Oraș în Turcia
15. Necaz
16. Fiere (med.)
17. Popor asiatic
18. Frați și surori care au aceeași mamă
19. Interjecție
20. Rumeșător din Peru
21. Ovăș sălbatic
23. Măsură agrară
24. Cei ce vorbesc cu emfază
26. Făcut din nou

VERTICAL:

1. Dictionar
2. Care se transmite prin moștenire
3. Poftim
4. Privitoare la drumuri
5. Romancier francez (1840—1902)
6. Epocă
7. Popor din Italia
8. Batjocuritori
9. Citit răspicat
14. Steag turcesc
17. Anagrama cuvântului toane
22. Fluviu în Europa
25. Epocă

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Mai cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 11, 12, 13, 14 și 15, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Urmaătorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 25 Mai 1926.

CIMILITURI GLUMETE

1. Care e cea mai lungă lună a anului?
2. Cum transformi zăpada în apă?

RĂSPUNS PROMPT

La București, în colț la Carpați, o doamnă grasă se străduiește să se urce, în tramvaiul aglomerat.

— După părerea mea — spune un domn în glumă, vecinului său, tramvaiul nu-i făcut pentru elefanți....

— Tramvaiul, replică imediat doamna cea grasă, e la fel cu barca lui Noe: dela elefant și până la măgar, toți își află loc în el.

SALVAȚI PE UN NEVINOVAȚ DELA MOARTE

Deslegătorii Concursului

Ruhu: Olteanu Florea.
Satulung: Stroe Jean, P. Ilarie, Alex. Eremia, George Dobrescu.
Satu-Mare: Nicolau Mandache, Dăria Leivici, Gh. Aldea.
Sănești (Iași): Alexandru I. Mihailov.
Săliște: George Salomie, Iuliu Victor, G. Constantinescu.
Sibiu: Venera I. Florescu, George Maglasiu, Grigorescu George, Teodor Doboju, Topovici Schipione.
Sighet: Gh. Bărjovanu.
Șimleu-Silvaniei: Ștefan Mateiu.
Simeria: Remus Adărnăuțiu.
Sinaia: Jean Dumitrescu.
Siret: Jean Chițu.
Suceava: Hrițcu Mihai.
Sf. Gheorghe: Leon Zinger.

Slobozia: Ion Bordușelu.
Slatina: Ioan Cozia, Cotor Petru, Nicu Dumitrescu.
Soroca: A. Serbac.
Șopârlița (Romania): Sevastian Grigorescu.
Fătărești: Justin Anghel.
Târgoviște: Sandu Damian, Cârstea Ilie, Dobre Panait, Marinescu Gh., Popescu Alex., Iancovici Ion, George V. Popescu, Jacques Kornbauer.
Tâlmăciu: Gh. Ludu.
Tândărei (Jalomita): Paul David.
Tecuci: Gh. Negreanu, Gh. Vasiliu, N. Galaschi.
Țiganca-Stoenești (Cahul): I. Zicheșan.
Timișoara: Florian Groza, Mihail Palaghian, Ioan Ognean, Victor V. Davidescu, I. Chicin, Gh. Buzea, Purdila C., Ioan Cernat, Cărămăneanu George, Marinescu I. Mihail,

Popescu George, Ioan Paser și George Țăran, Mary Crăniceanu, P. Magdin.
Tighina: Ștefan Dumitriu, P. Marinov, G. Sărdincenco, Nistor Ștefan, George Nestor, Solomon D. Goligorsky, Leonid D. Sverdlie, Alexandru B. Beznice.
Tigveni (Argeș): Ilie Constantinescu.
Tg-Jiu: Titu Ciocănescu, George Nană, Terry Socaciu.
Tg-Ocna: Dtru Bogasiu.
Trestenic (Vlășca): Ion Alexandru.
Toporu (Vlășca): Chiru Anastasiu.
T-Măgurele: Mihail Ioan, A. Alexandrescu, Mitică Mihailescu, Eugen Cassianu, D. Fl. Petreanu, V. Alexandrescu, Ecaterina Cristoleveanu.
T-Severin: Marius N. Prodan, N. Papadopol, Chiser D. Mirela, G. I. Avramovici, Matei Bumbaru, Gh.

Cristean, Aurel Teculeanu, V. Popovici, Ionel Robescu, Gr. Antonescu, Cioculescu Viorică, Moise Popa, D. Moșneaga.
Tulcea: Ion Cemacencu, Al. Sevastianov, Alexandru Constantinescu.
Turda: Eugen Oniga, George Braia.
Turtucaia: Paul Al. Tahtale.
Uioara: Serbu Grigoriu.
Uriceni (Botoșani): Ioan Stoica.
Vaslui: A. Roller, Smilovici Ilie Aron, Crivăț, M. Ionescu, Ion C. Barbu, Alexandru Batog, Lică, Sami Rozen, Marcu Ciber.
Valea-Călugărească: Ioan Niculescu.
Vestze: I. G. Bozdocu.
Va'covetz (Jugoslavia): Floria Morovan.
Zimnicea: Amarina Gr. Demetrescu.

Motto: „Cumpărarea pianului e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renumele excelent al firmei

I. TRISKA

existentă de 58 ani, cel mai vestit depozit al branșei

Reprezentantul general al cunoscutei mărci „Förster”

Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419.

Nu-ți bate capul!

Căsătorește-te cu cine ți-e drag

Despre cele materiale se va îngriji Societate Română de Asigurare „Fericirea” Prin un sistem cu totul nou american, în termen de 6 luni, cu mică contribuție, vă puteți asigura o zestre de 100.000 (mii) până la 1.000.000 (million) lei. Tot prin acest sistem puteți crea fericirea decurândului născut sau moștenitorului dv. Adresați-vă cu încredere **Oficiului nostru Regional, Cluj, Str. Regina Maria 36**, unde veți primi lămuririle necesare.

Angajăm achizitori destoinici garantivi cu plată bună.

Acestea sunt cele mai bune mărci

Le prepară fabrica de bere „URSUS” S. A. Cluj-Mănăștur

EBONITUL FABRICA DE TOCURI DE SCRIS

București Bdul Elisabeta N° 57
 Secțiune specială pentru reparat orice sistem de tocuri.

FONDAT

1896

Cell mai bine asortat magazin de instrumente muzicale, gramofone și harmonium

DAVID V.

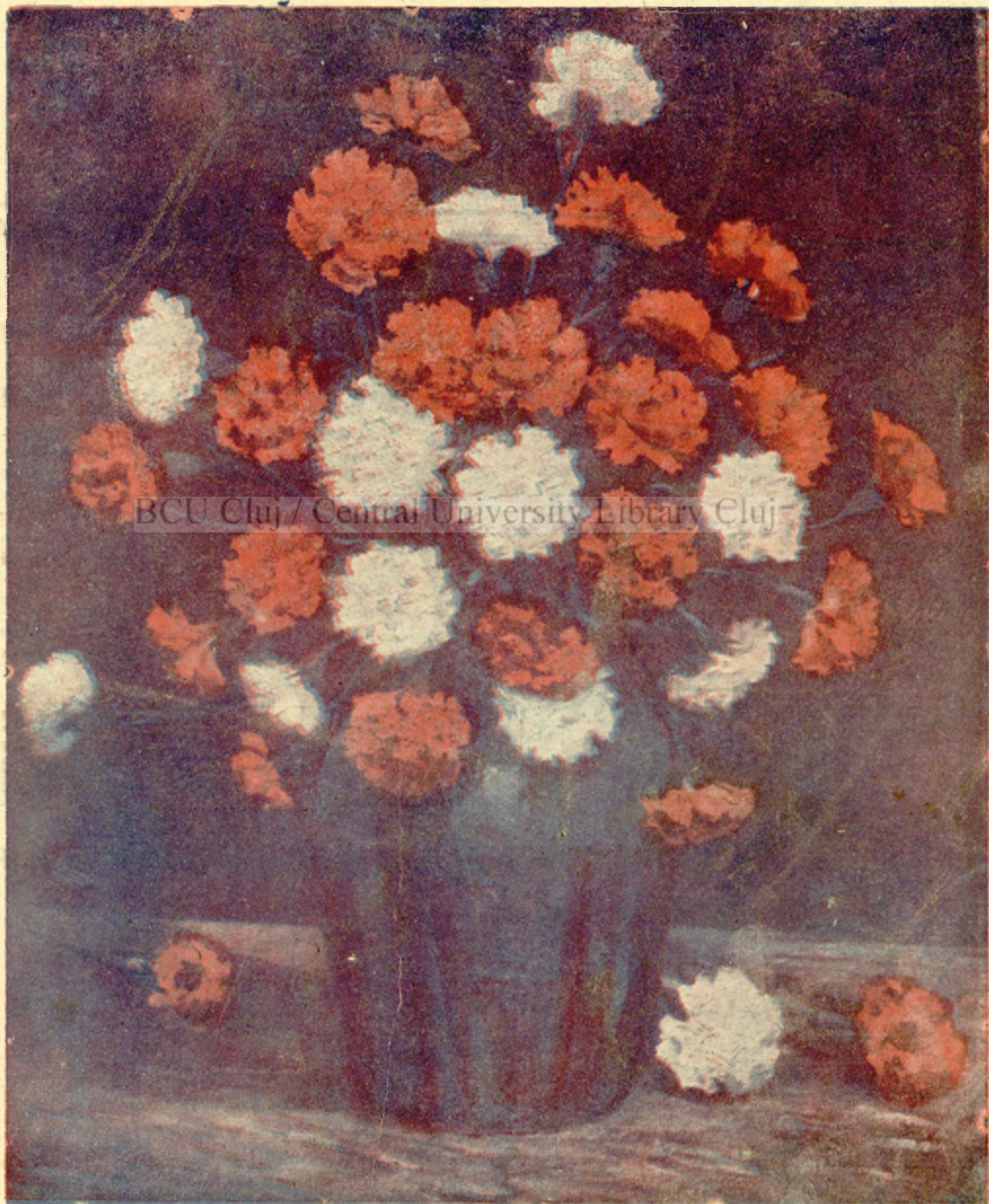
CLUJ, STR. MEMORANDULUI 12
 CEREȚI OFERTE!

Blănăria Frații Mártonffy & Co.

Cluj, Piața Unirii No. 20

Si-a mărit prăvălia cu o secție pentru pardeșiuri de doamne, la nivelul orașelor mondiale.

Au sosit cele mai nouă modele din Paris și Viena. Stăm la dispoziția on. public cu prețurile cele mai solide
 Rugăm Onor. public feminin să viziteze ultimele noastre modele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj